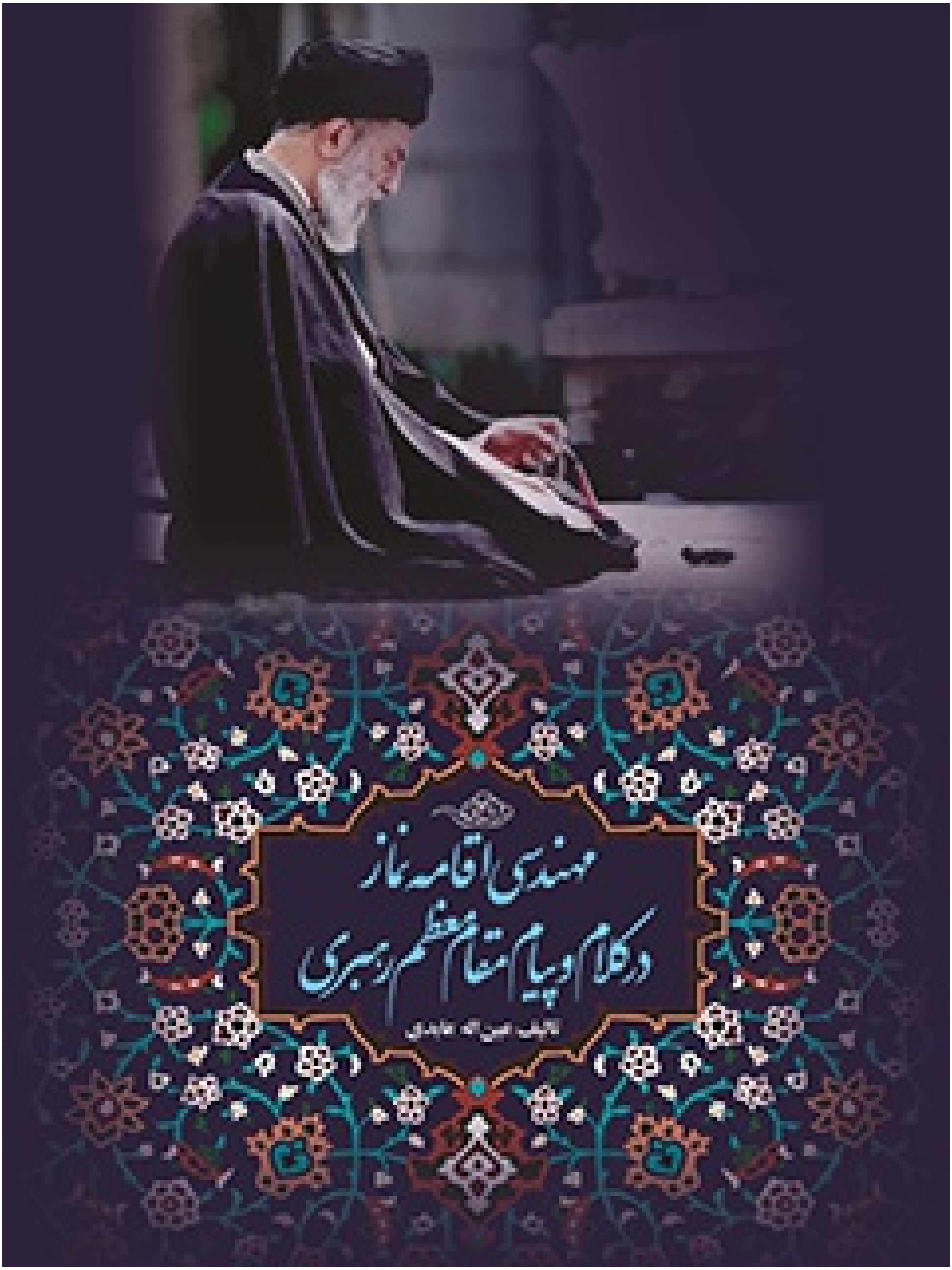

مهندسی اقامه نماز
در کلام و پیام مقام معظم رهبری

بسم الله الرحمن الرحیم

مهندسی اقامه نماز در کلام و پیام مقام معظم رهبری

نویسنده:

عین اله عابدی

ناشر چاپی:

ستاد اقامه نماز

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مهندسی اقامه نماز در کلام و پیام مقام معظم رهبری

مشخصات کتاب

سرشناسه: خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸.

عنوان و نام پدیدآور : مهندسی اقامه نماز در کلام و پیام مقام معظم رهبری/ تالیف عین اله عابدی.

مشخصات نشر : تهران: ستاد اقامه نماز، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری : ۹۴ ص.

شابک : ۱۰۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۷-۰۳۳-۴

وضعیت فهرست نویسی : فاپا

موضوع : خامنه ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران ، ۱۳۱۸ - -- دیدگاه درباره نماز

موضوع : خامنه ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- پیام ها و سخنرانی ها

موضوع : نماز

شناسه افزوده : عابدی، عین الله، ۱۳۴۸ -، گردآورنده

شناسه افزوده : ستاد اقامه نماز

رده بندی کنگره : DSR۱۶۹۲ /ن۸م۹ ۱۳۸۸

رده بندی دیویی : ۹۵۵/۰۸۴۴

شماره کتابشناسی ملی : ۱۷۹۰۰۶۹

ص:۱

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص:٢

مهندسی اقامه نماز

درکلام و پیام مقام معظم رهبری

تألیف:

عین‌الله عابدی

ص:۳

سرشناسه: خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸.

عنوان و نام پدیدآور: مهندسی اقامه نماز در کلام و پیام مقام معظم رهبری/تالیف: عین‌الله عابدی.

مشخصات نشر: تهران، ستاد اقامه نماز. ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۱۰۰ ص.

شابک: ۴-۰۳۳- ۵۳۷-۹۶۴- ۹۷۸، قیمت ۱۲۰۰۰ریال.

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

موضوع: خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، نظریه درباره نماز، پیامها و سخنرانیها.

شناسه افزوده: عابدی، عین‌الله، ۱۳۴۸، گردآورنده.

شناسه افزوده: ستاد اقامه نماز.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۹ م ۸ ن / ۱۶۹۲ DSR

رده‌بندی دیویی: ۰۸۴۴ / ۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۹۰۰۶۹.

نام کتاب: مهندسی اقامه نماز در کلام و پیام مقام معظم رهبری

تالیف: عین‌الله عابدی

ناشر: مؤسسه فرهنگی _ انتشاراتی ستاد اقامه نماز

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول _ ۱۳۸۸

چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات

قیمت: ۱۳۰۰۰ ریال

مراکز پخش:

۱- تهران، میدان فلسطین، ستاد اقامه نماز _ تلفن:۸۸۸۹۶۶۶۶ و ۸۸۹۰۰۰۵۹

۲- دفاتر ستادهای اقامه نماز سراسر کشور

ص:۴

شابک: ۴- ۰۳۳ - ۵۳۷-۹۶۴- ۹۷۸

ف

ص:۵

ص:۶

مقدمه

مهندسی فرهنگ

اقامه نماز یکی از مهمترین شاخص های جامعه دینی است از این رو همواره بزرگان در متون دینی بر توسعه کمی و کیفی اقامه نماز در جامعه اسلامی تاکید داشته‌اند. بدون شک اقامه این فریضه دارای رمز و رازی است که برخی ابعاد وآثار آن جز برای اصحاب معرفت آشکار نمی‌باشد، اما برای اهتمام بیشتر متولیان حکومت اسلامی به این فرضیه و پرداختن به تمام ابعاد آن شایسته است به چند اصل در باب اقامه نماز توجه گردد.

اول آن‌که اقامه نماز از جمله مواردی است که در رأس تمام برنامه های پیامبران الهی از صدر تا ختم بوده است.

دوم آن‌که نماز تنها عبادتی است که اسلام در هیچ حالتی اجازه ترک آن را نداده و تنها متناسب با شرایط و گرفتاری ها شکل و شیوه آن تغییر

می‌کند.

سوم نماز این ویژگی منحصر به فرد را دارد که ظاهر و شکل آن برای همه افراد یکسان است اما باطن آن به اندازه وسعت معنوی اشخاص عمیق است؛ به گونه ای که با همین نماز، افراد معمولی با خداوند ارتباط بر قرار می کنند و با

همین نماز، بزرگان و اولیای دینی با خداوند سخن می گویند و به معراج می روند.

چهارم، همان‌طور که از آیات، روایات و تفسیر دانشمندان اسلامی برمی آید، نماز خلاصه و گنجینه ای از رموز معارف اسلامی است که در اذکار و اعمال آن تعبیه و ناظر به زندگی فردی، اجتماعی و اخروی انسان است.واهل معرفت به اندازه وسع خویش بر رمزگشایی این حقیقت اهتمام نموده اند.

پنجم، آن‌که قرآن کریم اقامه نماز را از جمله مهمترین وظیفه حکومت اسلامی می داند که به محض برپایی حکومت، می بایست توسط مسئولین زمینه های اقامه این فرضیه را فراهم و سعی و تلاش در بر طرف کردن موانع ذهنی و عینی آن نمایند.

رهبر معظم انقلاب به عنوان عالی ترین مقام حکومت اسلامی که وظیفه اش سیاست گذاری، معماری و تعیین افق های روشن برای جامعه اسلامی است در بیانات و پیام های مختلف خود درحوزه های مختلف علمی، فرهنگی و اقتصادی مسئولان نظام را هدایت و ارشاد می کنند،و یکی از اصولی که از ابتدا تاکنون با اشاره و یا تفصیل ابراز کرده اند و جزو خواسته های اساسی معظم له می باشد مهندسی فرهنگ است و تاکنون بخش های متولی حوزه های فرهنگ برای آن گام هایی اما نا کافی برداشته اند.

ایشان در این خصوص می فرمایند: "فرهنگ یک سیستم است و دارای انواع و اجزایی است و مهندسی فرهنگ به عنوان یک مهندس سیستم باید انجام پذیرد، فرهنگ یک جامعه،اساس هویت آن جامعه است.فرهنگ که می گوییم اعم از: مظاهر فرهنگی - مانند زبان و خط و امثال اینها و آنچه باطن و اصل تشکیل دهنده پیکره فرهنگ ملی است مثل: عقاید، آداب اجتماعی، مواریث

ملی، خصلت های بومی و قومی اینها ارکان و مصالح تشکیل دهنده فرهنگ یک ملت است فرهنگ دارای انواعی است و در مهندسی فرهنگ همه این انواع فرهنگ باید مهندسی شوند."

همچنین درتعریف مهندسی فرهنگ می فرمایند:" مهندسی فرهنگ این است که با رویکرد سیستمی اجزای فرهنگ اعم از فرهنگ ملی، فرهنگ عمومی، فرهنگ تخصصی ، فرهنگ سازمانی ، در مجموعه فرهنگ جانمایی شده و روابط آنها بخوبی تنظیم شود. ضعف های اجزا و روابط آنها برطرف شود." (بیانات- ۱۳۸۳)

فرهنگ اقامه نماز یکی از موارد فرهنگ تخصصی می باشد که مقام معظم رهبری در راستای تفکر فراگیر مهندسی فرهنگ به صورت اختصاصی در پیامهای خود به اجلاسهای سراسری نماز و سخنرانیهای مختلف به آن توجه نموده و شاخص های اصلی مهندسی اقامه نماز را تبیین و گوشزد نموده است.

در مجموعه حاضر محورهای اساسی پیام و بیانات ایشان در ارتباط با اقامه نماز احصا گردیده و متناسب با شاخص های مدیریت و مهندسی فرهنگ در پنج فصل تنظیم شده است.

فصل اول به کلیات، اهمیت و تبیین موضوع پرداخته شده است.

فصل دوم به اهداف اقامه نماز در کوتاه مدت و بلند مدت و همچنین دست آوردها و نتایج قابل پیش بینی می پردازد.

در فصل سوم راهبردهای عمومی، راهبردهای خطاب به گروه هاو همچنین دستگاه ها ذکر گردیده است.

ص:۱۵

و در فصل چهارم به نمونه ای از طرح ها و اقـدامات و متولیان آن اشاره شـده است و فصل پنجم به سپاس و تشکر از متولیان اقامه نماز و در پایان مقام معظم رهبری، توفیق دست اندر کاران و حاکمیت اقامه نماز در جامعه اسلامی از خداوند جل و علی در خواست نموده اند.

نکته قابـل توجه آن است که قصـد ما در تـدوین این مجموعه اشاره به مـدل خاصـی از مهندسـی فرهنگ در کلام رهبر معظم انقلاب نبوده است و از آنجـایی که عموم محورهـا و مـدل‌هـای مورد نیاز یک مهندسـی، در کلام ایشان موجود می‌باشـد، بر متولیان است که مدلهای خاص مهندسی را با توجه به افق های اشاره شده توسط رهبر معظم انقلاب، طراحی و اجرا نمایند.

عین‌الله عابدی

تهران، اردیبهشت ۱۳۸۸

ص:۱۶

فصل اول: اهمیت و تبیین فرهنگ اقامه نماز

اشاره

ص:۱۷

۱– اهمیت نماز در قرآن و فرمایش معصومین(ع)

وقتی ما می بینیم در شرع مقدس اسلام این همه راجع به نماز - چه در قرآن، چه در کلمات نبی مکرم، چه در فرمایشات معصومین - ترغیب و تشویق و اهتمام نشان داده شده، کشف میکنیم که این نماز در بین مجموعه ی داروهای درمانگرِ بیماری های جسمی و روحی و فردی و اجتماعی انسان، آن عنصر اصلی یا یکی از اصلی ترین عناصر است. (اجلاس هفدهم)

حالا اهمیت نماز که واقعاً برای ما توصیفش هم شاید ممکن نباشد. امام صادق (علیه السّلام) در بیماریِ رحلت به وصیّ شان میفرمایند که: «لیس منّی من استخفّ بالصّلوه»؛از ما نیست کسی که نماز را سبک بشمارد. استخفاف یعنی سبک شمردن، کم اهمیت شمردن. حالا این نمازِ با همه ی این خصوصیات، با همه ی این فضائل، چقدر از انسان وقت می گیرد؟

(اجلاس هفدهم)

ص:۱۹

۲– نماز ، خلاصه معارف دین ومهمترین شاخصه دینداری

خیمه‌ی دین با نماز بر پاست؛ هم در دینداری و تدین یک فرد، هم در اقامه‌ی یک جامعه‌ی دینی و هم در دینداری یک کشور و یک مجتمع.(اجلاس پانزدهم)

کلمات و اذکار نماز، هر یک خلاصه ای است که به بخشی از معارف دین اشاره می کند و به طور مکرر و پی در پی آنرا به یاد نماز گزار می آورد. (اجلاس اول)

بی شک این فریضه نیز با همه اتکالش به عامل درونی یعنی توجه و ذکر و حضور، همچون دیگر واجبات دینی، ناظر به همه عرصه زندگی انسان است و نه به بخشی از آن، یعنی زندگی فردی و شخصی هر کس (اجلاس چهارم)

۳– داروی معجزه گر و شربت مقوی شفابخش نماز

دلها با جویائی معنویت سرشته شده اند، شما این راه راست، این داروی معجزه گر، و این پنجره ی دلگشا را به آنان نشان دهید. (اجلاس شانزدهم)

نماز یک شربت مقوی شفابخش است، باید آن را با دل و جان خود نوشید و از هر نقطه که در آن واقع شده ایم، یک گام یا یک میدان به بهشت رضوان نزدیک شد.از این روست که نه حیّ عَلی الجهاد و نه حی علی الصوم و نه حَیّ عَلی الانفاق، نگفته اند، ولی در هر روز بارها سروده اند:حیّ عَلی الصّلاه. (اجلاس یازدهم)

ص:۲۰

۴- تنوع افعال نماز برای همه ی نیازجسمی وروحی

نماز جسمی دارد و روحی. به این باید توجه بشود. یعنی تک تک ما، خود من و دیگران باید به این توجه کنیم. نماز قالبی دارد و مضمونی؛ جسمی دارد و روحی. مواظب باشیم جسم نماز از روح نماز خالی نماند. نمیگوئیم جسم بی روح نماز هیچ اثری ندارد؛ چرا، بالاخره یک اثرکی دارد؛ اما آن نمازی که اسلام و قرآن و شرع و پیغمبر و ائمه (علیهم السّلام) این همه روی آن تأکید کردند، نمازی است که جسم و روحش هر دو کامل باشد.

این جسم هم متناسب با همان روح فراهم شده؛ قرائت دارد، رکوع دارد، سجود دارد، به خاک افتادن دارد، دست بلند کردن دارد، بلند حرف زدن دارد، آهسته حرف زدن دارد. این تنوع برای پوشش دادن به همه ی آن نیازهائی است که به وسیله ی نماز بایستی برآورده شود که هر کدام رازی در جای خود دارد و مجموعه ی اینها، قالب و شکل نماز را به وجود می آورد. این شکل خیلی مهم است، لیکن روح این نماز توجه است؛ توجه. بدانیم چه کار داریم میکنیم. نماز بی توجه - همان طور که عرض کردم - اثرش کم است. (اجلاس هفدهم)

البته این روح بدون جسم هم به دست نمی آید. اینکه انسان خیال کند اگر این است، می نشینم صد بار ذکر میگویم و مثلاً نماز دیگر نمیخوانم، نه. همین جور که عرض کردیم، آن جسم، آن کالبد، با توجه به نیازهای تأمین شونده ی به وسیله ی این روح تنظیم شده است. لذا ببینید در روایات برای حالات مختلف نماز یک خصوصیاتی را گذاشتند؛ واجب نیست، مستحب است. در وقت ایستادن به کجا نگاه کنید؛ در وقت سجده کردن به کجا نگاه کنید؛ در وقت رکوع، بعضی از روایات دارد، چشمتان را ببندید؛ بعضی روایات دارد به جلو

نگاه کنید؛ این خصوصیات همه کمک میکند به آن حالت حضور و توجهی که برای انسان لازم است. (اجلاس هفدهم)

۵- اولویت نماز بر همه برنامه های دینی

همه ی واجبات شرعی، اجتناب از همه ی محرمات، تشکیل دهنده ی مجموعه ای است از داروی تجویز شده ی از سوی پروردگار برای تقویت بنیه ی روحی و اصلاح امور دنیا و آخرت انسان - اصلاح جامعه، اصلاح فرد، منتها در این مجموعه بعضی از عناصر کلیدی هستند که شاید بشود گفت نماز کلیدی ترینِ این عناصر است. (اجلاس هفدهم)

تاکیدهای بلیغی که برگزاردن این واجب شده ؛ و حتی پدر و مادر موظف شده اند که فرزند خود را از دوران کودکی با آن مأنوس سازند، در میان همه واجبات دینی، بی نظیر است، و این بخاطر نقش استثنایی نماز در تنظیم انگیزه های روانی فرد و تأمین فضای مناسب برای تحمل بارهای سنگین وظیفه، در جامعه است.با توجه به همه این جهات، به حق باید نماز را برترین اعمال دانست و صدای « حَيَّ عَلى خَيْرِ الْعَمَل » را در بانگ نماز سخنی حکمت آمیز به حساب آورد. (اجلاس هفتم)

هنگامی که به خاطر هجوم دشمن، فریضه جهاد اهمیت می یابد اثر دشواری زندگی قشرهایی از مردم، فریضه زکات و انفاق، همه را مخاطب می سازد، یا به اقتضای تلاش دشمن در عرصه فرهنگ و اخلاق، امر به معروف و نهی از منکر، واجب همگانی می شود. در همه این شرایط، نماز، نه فقط از شأن « خیر العملی » فرو نمی افتد، بلکه بمثابه پشتوانه روحی و معنوی همه مجاهدتها و ایثارها و خطرپذیری ها، بر اهمیت آن افزوده می شود. (اجلاس هفتم)

بعضـی خیال میکننـد «الصّیلوه تنهی عن الفحشاء و المنکر»، معنایش این است که اگر نماز خوانـدی، دیگر فحشا و منکر از بین خواهـد رفت؛ نه، معنـایش این است که وقتی نماز میخوانی، آن واعظ درونیِ تو که با نماز جان گرفته، او مرتب به تو از بـدیِ فحشاء و منکر میگوید. و گفتن و تکرار کردن و بر دل فرو خواندن، طبعاً اثر دارد و دل را خاضع و خاشع میکند.

لـذاست می بینیـد نمـاز تکرار بایـد شود. روزه، سالی یک بار؛ حـج، عمری یک بار؛ نماز، هر روز چنـد بار بایـد تکرار شود. اهمیت نماز اینجاست. (اجلاس هفدهم)

در همه ادیان الهی، نماز گزاردن، اصلی ترین ادب دینداری و آشکارترین و عمومی ترین نشانه ایمان است. (اجلاس هشتم)

۶- اولویت نماز در همه حالات و در سخت ترین آزمایشهای زندگی

نماز در همه حالات، حتی در میـدان نبرد و در سـخت ترین آزمایشـهای زنـدگی، اولویت خود را از دست نمی دهد. (اجلاس اول)

همگان، نماز را که داروی شـفا بخش روح و مایه صـفا و آرامش و نورانیت است، برهمه کارهای دیگر مقدم دارند و در هیچ شرایطی خـود را از آن محروم نسازنـد و هرگ_ز بـه بهـانه مشـغله و گرفت_اری، ای_ن حضـور رهـایی بخش در محضـر آفریدگار رحیم و کریم و عزیز را از دست ندهند. (اجلاس هفتم)

نماز در هیچ حالی نباید ترک شود. در عین شدت و محنت، در بحبوحه میدان جهاد در هنگام فراغ و آسایش، و حتی در میان محیط لجن آلـودی که انسـان بـا هوس هـا و کینه هـا و شـهوتها و خودخواهی هـا، پیرامون خود پدیـد آورده است. (اجلاس یازدهم)

۷- ناب ترین و کامل ترین نمونه و وسیله ذ کر

نماز با ترکیب هماهنگ دل و زبان و حرکت، ناب ترین و کامل ترین نمونه و وسیله ذکر است. (اجلاس یازدهم)

۸- جامعیت نماز وظرفیت منحصر به فرد آن

نماز اسلام، کاملترین و زیباترین نماز ها است. (اجلاس هشتم)

اکنون که بحمدالله به همت شما کمربستگان به امر نماز حرکت تازه ای در جهت کشانده شدن دلها به نماز به راه افتاده است، لازم است که از ظرفیت عظیم این عطیه الهی بیشترین بهره برده شود. (اجلاس نهم)

نماز اولین قدم سلوک الی الله است ولی ظرفیت این عامل الهی به اندازه ای است که در اوج کمال بشری نیز می تواند بال پرواز انسان عرشی شود، تا آنجا که برترین انسان تاریخ یعنی پیامبر گرامی اسلامی می فرماید : « نماز نور چشم من است » و در هنگام فرا رسیدن وقت نماز از مؤذن خود می خواهد که با سردادن بانگ اذان جان او را کامیاب و سرشار از راحت و امنیت سازد. شاید بتوان گفت که هیچ عامل عبادی دیگری اینگونه در همه مراحل تکامل معنوی انسان برای او کارگشا و نیرو بخش و پیشبرنده نیست. (اجلاس نهم)

هیچ وسیله ای مستحکم تر و دائمی تر از نماز برای ارتباط میان انسان با خدا نیست. (اجلاس اول)

مبتدی ترین انسانها رابطه خود با خدا را بوسیله نماز آغاز می کنند.برجسته ترین اولیاء خدانیز، بهشت خلوت انس خود با محبوب را در نماز می جوید. (اجلاس اول)

آنجا که پای فعالیت و نشاط دسته جمعی افراد جامه به میان می آید، نماز همچون گرم ترین و پر شورترین عبادت دسته جمعی، نقش بزرگی را بر عهده می گیرد. (اجلاس چهارم)

۹– نمازو نیاز بشریت

نماز در حقیقت، پشتوانه مستحکم و ذخیره تمام نشدنی در مبارزه ای است که آدمی با شیطان نفس خود که او را به پستی و زبونی می کشد،و شیطان های قدرت که با زور و زر، او را وادار به ذلت و تسلیم می کنند، همیشه و در همه حال دارد. (اجلاس اول)

بشریت امروز به نماز خالص و کامل و پرشور اسلامی، از همیشه نیازمندتر است (اجلاس هفتم)

مضامین شریف اذکار نماز، جزو برترین چیزهایی است که ما به آن احتیاج داریم ما حقیقتاً به نماز احتیاج داریم؛ هم امروز، هم فردا و هم همیشه.

(بیانات۱۵/۱۲/۷۷، دیدار شرکت‌کنندگان در همایش آسیب‌شناسی انقلاب)

انسان در زندگی شخصی اش، گاه بر اثر محنت ها و شدت ها و مصیبت ها، و در زندگی جمعی اش گاه با حوادث تحول آفرین مانند حرکت عمومی به سوی جهاد یا انفاق یا کمک به نیازمندان، به عامل ذکر نزدیک می شود، و گاه با سرگرمی های هوس آلود و غرق شدن در سرخوشی و اشرافیگری و عیش بارگی، از آن دور می افتد. عنصری که می تواند در همه این احوال او را به بهشت ذکر نزدیک یا نزدیک تر کند، نماز است. (اجلاس یازدهم)

ص:۲۵

این دروازه ای است گشاده به عرصه پهناور و مصفا . دریغ است که آدمی عمری را در جوار بهشت مصفایی بگذراند و سری بدان نکشد و عزیزان خود را بدان سوق ندهد. (اجلاس سوم)

۱۰- عدم شناخت نماز وکوتاهی دید ما

با این همه باید گفت جایگاه بلند پایه نماز هنوز برای بسیاری از مردم حتی آنان که نماز را فریضه می دانند و به جای می آورند به درستی شناخته شده نیست. (اجلاس نهم)

اگر ما نتوانیم کیفیت تأثیر نماز را در این عرض عریض و وسیع درست تشخیص بدهیم، از کوتاهی دید ماست. و الاّ آن کسی که فرموده است: «الصلوه عمود الدین» و آیات کریمه ی قرآن که ناطق به اهمیت نماز هستند، خوب می دانند که این ساز و کار چگونه و این نقش چگونه است.(اجلاس پانزدهم)

ببینید؛ هر کس که از نماز خسته می شود، یا معنای نماز را نمی داند، یا توجّه نمی کند، والّا اگر کسی معنای نماز را بداند و به نماز هم توجّه کند، امکان ندارد از نماز خسته شود؛ اصلاً امکان ندارد.(بیانات ۱۴/۱۱/۷۶، دیدار با اعضاء مجمع جهانی اهل بیت(ع))

۱۱- اقامه نماز مهمترین وظیفه حکومت

روزی در جامعه ما قرآن حضور نداشت. نماز و اقامه صلاه، به معنای واقعی وجود نداشت. نماز جمعه نداشتیم. اجتماعات الهی و معنوی، آن چنان که شایسته یک ملت مؤمن است نداشتیم و ستمگران بر ما حکومت می کردند.

(بیانات ۱/۱/۷۳، بیانات در صحن آستان قدس رضوی)

ص:۲۶

در میان مجموعه وظایف خطیری که با استقرار حاکمیت الهی در نقطه ای از زمین بر دوش مؤمنان و بندگان زبده خداوند قرار می گیرد. قرآن اقامه نماز را شأنی ویژه بخشیده و آن را در صدر فهرست، جای داده است. (اجلاس هفتم)

«الّذین ان مکّنّاهم فی الارض اقاموا الصّلوه». مؤمنان، مجاهدان راه خدا، ایثارگران طریق تحکیم معارف الهی این جوری اند که وقتی «ان مکّنّاهم فی الارض»؛ وقتی ما اینها را در زمین متمکن کردیم، قدرت را به اینها سپردیم، خیلی کارها باید انجام بدهند: استقرار عدالت، ایجاد چه، چه، اما اولْ چیزی که وجود دارد: «اقاموا الصّلوه»؛ نماز را اقامه میکنند. چه رازی است در این نماز که اقامه ی آن اینقدر مهم است؟ (اجلاس هفدهم)

اقامه نماز در کشوری که پرچم اسلام بر فراز سرخویش برافراشته و به حاکمیت اسلام مفتخر گردیده، یکی از واجبترین فرایض است. (اجلاس پنجم)

اهتمام به اقامه نماز درشمار برترین مواد برنامه کلان دولت اسلامی است.(اجلاس چهاردهم)

نظام اسلامی که برترین هدفش، پرورش انسانهای والا و با فضیلت است، سازندگی فرد و جامعه را از هر دو سو، یعنی هم از جسم و هم از جان، هم در عرصه مادی و هم در ساحت معنوی پیش می برد، و هر دو بال پرواز و تعالی آدمی را می گشاید و می آراید. عبادت و در رأس آنان « نماز » بدین جهت است که چنین اهمیتی می یابد و نماز ستون دین نامیده می شود. (اجلاس هشتم)

اگر برپا داشتن نماز در میان نماز، نقش بنیادی نمی داشت و همچون پایه ی استواری برای پیشبرد هدفهای بزرگ نظام اسلامی به شمار نمی آمد، چنین تبلیغ بلیغی بر اهمیت نماز نمی شد. (اجلاس هفتم)

۱۲– شاخص های به جا آوردن حق نماز

نشانه ها و شاخص هایی هست که هر گاه و هر جا دیده می شوند، می توان گفت: حق نماز، گزارده شده است.

نخست همگانی شدن نماز است. ناسپاسی بزرگی است که، کسی در محیط اسلامی به سر برد و نماز را که برترین وظیفه هر مسلمانی است، به جا نیاورد. چنین کسی نزد خدا و نزد بندگان خدا رو سیاه و در حق خود مقصر است، چرا که خویش را از برکات نماز محروم ساخته و درباره نماز کوتاهی کرده است. (اجلاس چهارم)

نشانه دیگر، نیکو به جای آوردن نماز است، یعنی با توجه به معنی و مفهوم کلمات نماز و همراه با خشوع وحضور. و این روح نماز است که بدون آن، نماز کالبدی است بی جان، و اگرچه ساقط کننده اقل تکلیف، ولی نه برآورنده همه هدف ها و مقاصد تشریع. (اجلاس چهارم)

نشانه دیگر، آبادی مساجد و افزایش نماز های جماعت است، و این به معنای بروز برکات نماز در سطح همکاری و همدلی اجتماعی است. (اجلاس چهارم)

۱۳– ضرورت تلاش همه جانبه برای ترویج نمازپ

اهمیت کار اقامه ی نماز و ترویج نماز، ناشی است از اهمیت خود نماز.(اجلاس هفدهم)

می خواهم عرض بکنم که آنچه در این زمینه وقت بگذارید و تلاش کنید و از نیروی مادی و معنوی خودتان در امر ترویج نماز استفاده کنید، زیادی انجام نگرفته است؛ جا دارد.(اجلاس پانزدهم)

ص:۲۸

این گردهمائی را که همه ساله با حضور بلند پایگان علمی و سیاسی کشور تشکیل می گردد، باید یکی از مهم ترین گردهمایی ها شمرد ؛ زیرا موضوع آن نماز است که برترین فریضه دینی است و مخاطب آنهمه آحاد ملت اند و از این رو لازم است که دست اندرکاران اجرایی ذیربط نکاتی را که در آغاز این گردهمایی خطاب به آنان تذکر داده می شود صرفا یک توصیه تشریفاتی نینگارند. (اجلاس دوازدهم)

خداوند متعال را سپاس می گویم که دلهای نورانی و پاکیزه ای را به کار نماز و ترویج و برپاداری آن، برانگیخته و شوق مجاهدت و تلاش مخلصانه در این راه را به آنها بخشیده است. (اجلاس ششم)

ص:۲۹

فصل دوم: اهداف و دست آوردها

الف-هدف کوتاه مدت

ص:۳۱

الف-هدف کوتاه مدت

حقیقت آن است که در کار معرفی نماز کوتاهی های زیادی شده است و نتیجه آنکه نماز هنوز جایگاه شایسته خود را، حتی در نظام اسلامی ما، به دست نیاورده است. (اجلاس اول)

همچنان که برای گزاردن نماز باید قبله را شناخت و به آن روی آورد، برای لبریز کردن فضای دنیا و دنیای دل ها از عطر و جلوه و روح نماز هم قبله ای وجود دارد که باید آن را یافت و بدان روی کرد. این قبله همان هدف های والا و نهایی نماز است و روی کردن به آن، پیمودن راه هایی است که بدان منتهی می شود، و این راه ها در قالب هدف های کوتاه مدت و میان مدت، تعریف شدنی است. (اجلاس سیزدهم)

هدف کوتاه مدت، به کارگیری همه ظرفیت علمی و هنری و تبلیغی کشور در این راه و سمت و سو دادن به همه آنگونه تلاش ها در این جهت است. (اجلاس سیزدهم)

ص:۳۳

ب– هدف میان مدت

هدف میان مدت، برافروختن چراغ نماز در همه خانه ها و در خانه دلهاست. (اجلاس سیزدهم)

اقامه نماز فقط این نیست که صالحان، خود نماز بگزارند. این چیزی نیست که بر تشکیل حکومت الهی متوقف باشد بلکه باید این ستون دین در جامعه، به پا داشته شود و همه کس با رازها و اشاره های آن آشنا و از برکات آن برخوردار گردند. (اجلاس اول)

این گنجینه ذکر و راز را هرگز پایانی نیست و هر که با آن بیشتر آشنا شود، جلوه و درخشش بیشتری در آن می یابد. (اجلاس اول)

همه آحاد نمازگزار باید سعی کنند که نماز را با توجه به معانی کلمات بخوانند، یعنی در نماز با خدای عزیز و رحیم سخن بگویند. این است آن سرچشمه فیضی که جان نمازگزار را سیراب می کند. البته این حقیقت نباید دست آویزی برای نفس بهانه گیر باشد که اگر توفیق چنین توجه و حضوری نیافت، نماز را ترک کنند. نماز در هر صورت واجب و فریضه است و تارکِ نماز بزرگترین فرصت ارتباط با خداوند سبحان را از دست می دهد. (اجلاس هشتم)

نمازی که با تدبر در معانی و بدون سهو و غفلت گزارده شود، انسان را روز به روز با معارف الهی آشناتر و به آن دلبسته تر می سازد. (اجلاس اول)

نماز را که دهها سال پیش از انقلاب در کشور ما مورد بی مهری و تهاجم تبلیغات گوناگون قرار گرفته بود درکیفیتی شایسته همگانی کنند. (اجلاس نهم)

اگر نماز با حضور و از سر شوق و در هنگام فضیلت در میان مردمی رواج پیدا کند، اینها دستاوردهای قطعی آن مردم خواهد بود. بدیهی است که نماز از سر

کسالت و بی حضور و یا خودنمایانه هیچ یک از این فواید را نخواهد داشت. (اجلاس نهم)

ج _ هدف بلند مدت

هدف بلندمدت اقامه نماز در جامعه، صلاح و فلاح همگانی است. (اجلاس سیزدهم)

شک نباید کرد که این، راهی است به سوی کامیابی و توفیق در همه مهامّ شخصی و اجتماعی راهی است به سوی سعادت و فلاح... (اجلاس ششم)

نمازِ خاشعانه و سرشار از حال و حضور، بهشتی واقعی، نخست در دل و جان نماز گزار و بتدرج در محیط زندگی می آفریند، و صلاح و فلاح را به انسان هدیه می کند. (اجلاس هشتم)

چه افراد و جماعتی که با شناختن قدر و جایگاه ذکر و خشوع و انابه — که نماز مظهر کامل آن است — و همراه کردن کار و ابتکار دنیایی با آن، به قله های تعالی و کمال رسیدند، و چه بی خبران و کوته نظرانی که با غفلت از این راز بزرگ هستی، خود را از سعادت کامل محروم ساختند (اجلاس ششم)

نماز، رکن اصلی دین است و باید اصلی ترین جایگاه را در زندگی مردم داشته باشد. (اجلاس اول)

درخشش معنویت و صفای ذکر الهی همه آفاق جامعه را روشن و مصفا کند و تن ها و جان ها با هم به نماز بشتابند و در پناه آن طمأنینه و استحکام یابند. (اجلاس اول)

حیات طیّبه انسان در سایه حاکمیت دین خدا، وقتی حاصل خواهد شد که انسانها دل خود را با یاد خدا زنده نگهدارند و به کمک آن بتوانند با همه

جاذبه های شر و فساد مبارزه کنند و همه بتها را بشکنند، و دست تطاول همه شیطانهای درونی و برونی را از وجود خود قطع کنند، این ذکر و حضور دائمی فقط به برکت نمازحاصل می شود. (اجلاس اول)

اینک نماز ، محبتی بی بدیل و سرچشمه فیضی لایزال ، در اختیار ما است که با آن ، نخست از خویش و سپس از هرآنکه بدو مهر می ورزیم ، انسان صالح بسازیم . (اجلاس سوم)

باید گفت که نماز معبر اصلی برای سلوک انسان در راهی است که ادیان الهی در برابر آدمی نهاده اند تا بتوانند از آن به هدف و غایت اصلی حیات یعنی رستگاری وخوشبختی دنیا و آخرت دست یابد. (اجلاس نهم)

د– دست‌آوردها و نتایج قابل پیش‌بینی

۱/د–نتایج و آثارفردی

۱– ساختن انسانی روشن ضمیر، ثابت قدم، بی دغدغه و امیدوار

نماز سرچشمه جوشانی است که این همه و بسی فیوضات دیگر را بر دل و جان نمازگزار سرازیر می کند و از او انسانی روشن ضمیر و ثابت قدم و بی دغدغه و امیدوار می سازد . (اجلاس سوم)

نماز همین بر زبان راندن کلمات و گزاردن حرکاتی معین نیست . آن همه فیض و برکت ، بر پدید آوردن امواج صوتی و اعمال بدنی بی آنکه روح ذکر و توجه در سراسر این کالبد دمیده باشد ، مترتّب نمی گردد ، اگرچه حداقل تکلیف با آن ساقط می گردد . (اجلاس سوم)

۲– بهترین قالب برای یادخدا و نزدی کترین راه به سرمنزل مقصود

روح نماز ، یاد خدا و خشوع و حضور در برابر اوست و این کلمات و اعمالی که با تعلیم الهی بر مکلف ، واجب گشته است بهترین قالب برای آن روح و نزدیکترین راه به آن سرمنزل مقصود است . (اجلاس سوم)

نماز بی ذکر وحضور ، کالبدی بی روح است که اگرچه نام نماز بر آن ، مجاز نیست، لیکن اثر و خاصیت نماز نیز از آن مترتب نیست.از این حقیقت ، در آثار دینی با عنوان «قبولی نماز» سخن رفته است، و چنین آمده است که از یک نماز که تو می گذاری ، تنها هرآنچه با حضور و توجه آورده شده ، قبول است و بس. (اجلاس سوم)

۳– ایجاد آرامش و اطمینان و موفقیت در همه عرصه های زندگی

به جان و دل نمازگزار، آرامش و اطمینانی را که شرط اصلی موفقیت در همه عرصه های زندگی است، هدیه می کند و تزلزل و اضطراب را که مانع بزرگی در راه اقدام مجدّانه برای پرورش اخلاقی است، از او دور می سازد.هریک از سه خصوصیتی که گفته شد در خور آن است که با تدبر و ژرف نگری دیده و سنجیده شود و از این راه، بسیاری از معارف نماز آشکار خواهد شد. (اجلاس پنجم)

۴_ برطرف کننده نگرانی ها ودغدغه های روحی

بزرگداشت نماز و گستردن و بلند کردن نام آن، دل بندگان خدا را وجد و نشاط می بخشد و ابرهای تیره ملال واضطراب را از آفاق آن، پراکنده می سازد، و این

برخاسته از ویژگی خود نماز است که مایه آرامش دلها و برطرف کننده نگرانی ها ودغدغه های روحی در نماز گزار است. (اجلاس چهارم)

۵ــ رهایی ازپوچی و بی هدفی و روشن کردن افق زندگی

نماز با حضور و با توجه، نمازی که از یاد و ذکر سرشار است، نمازی که آدمی در آن با خدای خود سخن می گوید و به او دل می سپارد، نمازی که والاترین معارف اسلام را پیوسته به انسان می آموزد؛ چنین نمازی انسان را از پوچی و بی هدفی و ضعف می رهاند و افق زندگی را در چشمش روشن می سازد و به او همت و اراده و هدف می بخشد و دل او را از میل به کجروی و گناه و پستی نجات می دهد. (اجلاس اول)

۶– برترین و کارآمدترین وسیله برای تأمین رابطه معنوی با خداوند

نیاز به رابطه معنوی با خداوند رحیم و کریم، بدین جهت امروز برای مردم دنیا از همیشه حادتر و جدی تر است و نماز برترین و کارآمدترین وسیله برای تأمین این نیار است. (اجلاس هفتم)

۷– باعث خودسازی دائمی

این نماز پنجگانه – پنج وقت نماز خواندن – ذکر گفتن؛ «ایّاک نعبدوایّاک

نستعین» را تکرار کردن؛ رکوع کردن؛ به خاک افتادن و خدای متعال را تسبیح و تحمید و تهلیل کردن برای چیست؟ برای این است که انسان به طور دائم مشغول خودسازی باشد. منتها گرفتاریها زیاد است و همه گرفتاریم. (بیانات ۴/۱۲/۱۳۷۱، بیانات در روز اول ماه مبارک رمضان)

ص:۳۸

۸– باعث عروج و ایجاد لطافت و نورانیت بیشتر

اگر این توجه حاصل بشود و یاد خدا در نماز تأمین گردد - که «و لذكراللّه اكبر»-این نماز برای شما «معراج المؤمن» خواهد بود و شما را عروج خواهد داد. عروج، همین است که شما در باطن خودتان، صفا و لطافت و نورانیت بیشتری را بعد از نماز احساس می کنید. (بیانات ۱۸/۱/۱۳۶۹، سخنرانی در دیدار با اقشار مختلف مردم، روز ۱۱ ماه مبارک رمضان)

۹– احساس حضوردرمقابل ی ک مخاطب عالی شأن و عالی مقام

حضور قلب و توجه، کاری است که به تمرین احتیاج دارد. کسانی که این کارها را کرده اند و بلدند، به ما یاد می دهند که انسان باید در حال نماز، خود را در حضور یک مخاطب عالی شأن و عالی مقام که خالق هستی است و مالك همه ی وجود انسان است، احساس کند. هر مقدار از نماز که توانست این حالت را داشته باشد، به تعبیر روایات این نماز، نماز مقبول است و آن خاصیت و اثر را خواهد بخشید. (اجلاس پانزدهم

۱۰– ایجاد فرصت برای اصلاح غفلتها و بیماریهای معنوی

همین نمازهای پنجگانه، فرصتهایی است که ما می توانیم با استفاده ی از آنها، عروج کنیم؛ خودمان را اصلاح نماییم و زنگارها و پوسیدگیها و غفلتها و بیماریهای معنوی را از خودمان دور کنیم. نماز، فرصت بسیار خوبی است. شما اگر امتحان نکرده اید - که قاعدتاً امتحان کرده اید و ان شاءاللّه عمل دایمی شما، همین طور باشد - امتحان کنید. توجه بکنید که در حال نماز، اگر متوجه خودتان و کاری که از شما سر می زند، باشید، قطعاً بعد از نماز شما، با قبل از

نماز شما متفاوت خواهد بود. شرطش همین است که توجه کنید در حال نماز، مشغول چه کاری هستید. بهترش این است که اذکار نماز را بفهمید؛ کار بسیار آسانی است. (بیانات۱۸/۱/۱۳۶۹، سخنرانی در دیدار با اقشار مختلف مردم، روز ۱۱ ماه مبارک رمضان)

نماز در حالات آمادگی روحی، به آدمی عروج و حال و حضور بیشتر می بخشدو در حالات غفلت و ناآمادگی، در گوش او زنگ آماده باش می نوازدو او را به آن وادی نورانی نزدیک می سازد. (اجلاس یازدهم)

۱۱- جبران کننده خطاها و گناهانی که بر او عارض می شود

ببینید عزیزان من! انسان در معرض خطاهای گوناگونی هست. هر انسانی - بزرگ و کوچک و پیر و جوان ندارد - بالاخره سهوها و اشتباهات و خطاهایی دارد و گناهانی بر او عارض می شود. انسان اگر بخواهد در جاده ی زندگی موفق بشود، نماز می تواند جبران کننده باشد.(بیانات ۱۳/۱۱/۱۳۷۷، بیانات دومین روز از دهه فجر، روز انقلاب اسلامی و جوانان)

در آیه ی شریفه ی قرآن می فرماید: «و اقم الصلوه طرفی النهار و زلفا من اللیل ان الحسنات یذهبن السیئات»؛ یعنی نماز را در دو سوی روز و پاره هایی از شب بجا بیاورید؛ زیرا نیکیها می توانند بدیها را از بین ببرد. نماز نورانیتی دارد؛ ظلمتها را از بین می برد، بدیها را از بین می برد و اثر گناهان را از دل می زداید. انسان بالاخره ممکن است آلودگیهایی پیدا بکند و دست و بالش به خطایی بند بشود. اگر به نماز پایبند باشید، این نورانیت شما باقی خواهد ماند و گناه این فرصت را پیدا نمی کند که در جان شما نفوذ بکند.(بیانات ۷۷/۱۱/۱۳)

۱۲–زنده کردن روح پرستش و خضوع

نماز، با شکلی که در اسلام برای آن معنی گشته یعنی حرکات و اذکار مخصوص، بطور طبیعی نمازگزار را به دوری از گناه و آلودگی فرا می خواند :« اِنَّ الصَّلوةَ تَنْهی عَنِ الفَحشاءِ وَ الْمُنکَر» این فراخوانیِ پیوسته، توانایی آن را دارد که هر کس را از منجلاب ها، رها سازد و عروج بخشد. در او روح پرستش و خضوع در برابر حضرت باری تعالی را که محبوب حقیقی و فطری هر انسان است، زنده می کند و غبار فراموشی از این حقیقت درخشنده را که در ژرفای فطرت او نهاده شده است، می سترد. (اجلاس پنجم)

۱۳– باز شدن دریچه هوای پا ک آزادی از عالم معنا

نماز، نیاز آدمی است. ما گرفتاران تخته بند زندگی مادّی، به دریچه ئی که هوای پاک آزادی را از عالم معنا به ما برساند و دل را از آلودگی و بیخبری برهاند نیازمندیم. بدون این پنجره ی روشنی و طراوت، نهاد آدمی، درخشندگی گوهر خویش را از دست میدهد و دل، رنگ و بو و سرشت گِل میگیرد. (اجلاس شانزدهم)

۱۴–رها ساختن خود ازمیل به برتری جویی و کینه ورزی

ذکر یعنی حقیقت را به یاد آوردن، خود را در برابر خدا یافتن، به او گوش سپردن و به او دل دادن یعنی از دل مشغولی هایی که آدمی را اسیر وسوسه هوس ها می کند یا میل به برتری جویی و کینه ورزی و آزمندی او را ارضاء می سازد، خود را رها ساختن، یعنی او را از جهنمی که برای خود فراهم کرده است به بهشت صفا و انس و بهجت و امن بردن. (اجلاس یازدهم)

۱۵–کم شدن ظلماتِ بد دلیها، آزمندیها ، تجاوزگریها وحسادتها

هر چه نمـازگزارانِ متوجه و خـاشع و ذاکر بیشتر شونـد، ظلماتِ خود خواهی‌ها و خود کامگی ها و بـد دلی‌ها و آزمنـدی‌ها و تجـاوزگری‌هـا و حسـادت‌هـا و بـدخواهی‌هـا کمتر می شود و نور رسـتگاری بر پیشانی زنـدگی، بیشتر می درخشـد. (اجلاس هشتم)

۱۶– درمان و سوزاندن ریشه کبر ، تفاخر و جبروتهای موهوم

نمـاز، آن گـاه که بـا حـال و حضور و آداب، گزارده شود روح ادمی را به نیازمنـدی ذاتی وی آشـنا می سازد، و ریشه کبر و تفاخر و جبروت موهوم را در درون او می سوزاند. (اجلاس دهم)

آری تکبر، حجاب حقیقت و خار راه فضـیلت، و دشـمن صـفا و صداقت، و انگیزه دشمنی و شرارت است. آحاد و جامعه های بشـری از آغاز عمر خود تا کنون، ضایعات بیشـماری را از کبر و خود پسـندی اقوام و افراد، و سرکشـی ها و تعصـبات ناشی از آن، تحمـل کرده انـد و عبـادت اسـلامی و بیش از همه نماز، برای زدودن این آفات از جان آدمیان، از جمله درمانهای مؤثر و کارآمد می باشند. (اجلاس دهم)

خشوع در برابر پروردگـار، نور بصـیرت را بر دل او می تابانـد و سـایه وهم آلود خود بزرگ بینی را از او می زدایـد (اجلاس دهم)

۱۷–کنترل غرائز و احساس زشتی در مقابل جمال مطلق حق متعال

ص:۴۲

هر انسانی در درون خود یک نفس سرکش دارد، یک پیل مست که اگر مراقبش بودید، با چکش مرتب بر سر او کوبیدید، او شما را به هلاکت نخواهد انداخت؛ رفتار او کنترل خواهد شد و همین نفس انسانی مایه ی پیشرفت شما خواهد شد. نفس، مجموعه ی غرائز انسانی است که اگر این غرائز درست کنترل شوند، در راه صحیح به کار گرفته شوند، درست اعمال شوند، انسان را به اوج کمال خواهند رساند... همه ی انسانها مبتلا به این پیل مست در درون وجود خودشان هستند که باید این را مهار کنند.

این مهار با ذکر خداست؛ با یاد خداست؛ با پناه بردن به خداست؛ با احساس نیاز به پروردگار است؛ با احساس حقارت خود در مقابل عظمت الهی است؛ با احساس زشتی های خود در مقابل جمال مطلق حق متعال است. اینها همه اش ناشی از ذکر است. انسانی که باتقواست، یعنی مراقب خودش هست و متذکر هست، منشأ شر و ظلم و فساد و طغیان و بدی به این و آن نمیشود. آن ذکر الهی مرتب دارد او را نهی میکند؛ مرتب دارد او را باز میدارد: «الصّلوه تنهی». «تنهی» یعنی نهی میکند، نه اینکه دست و پای انسان را میبندد؛ غرائز را از کار می اندازد. (اجلاس هفدهم)

۲/د-نتایج وآثاراجتمایی

اشاره

همان طور که بحث فقهی درباره نماز و مقدمات آن، طولانی ترین مباحث فقهی در حوزه های علمیه را تشکیل می دهد، بحث کلامی و عرفانی و اجتماعی نماز نیز باید سلسله مهمی از مباحث دینی مطرح در سطح جامعه را پدید آورد. (اجلاس چهارم)

ص:۴۳

۱–دارای نقش کلیدی در اداره فرد و جامعه

حقیقت آن است که نماز با نقش عظیم تربیتی، با تأثیر شگرف در ایجاد آرامش و سکینه قلبی مؤمنان، با دمیدن روح توکل و تقوا و اخلاص در نمازگزار، با ایجاد فضای تقدس و معنویت در پیرامون نمازگزار که موجب دوری او و دیگران از گناه است و با درسهای معرفتی گوناگون که در الفاظ و اذکار آن نهفته است، بسی بیش از صرفاً یک وظیفه شخصی، و در واقع دارای یک نقش کلیدی در اداره فرد و جامعه است. (اجلاس هفتم)

۲–عامل مهم انضباط و انتظام اجتماعی

نماز از آنجا که اولاً سلامت و تعالی اخلاقی و معنوی به افراد جامعه می بخشد. (اجلاس نهم)

ثانیاً از آن رو که با شکل و محتوای ویژه خود نمازگزار را به انضباط می کشاند و از بیهودگی نجات می دهد، به حق باید یکی از عوامل مهم انضباط و انتظام اجتماعی شناخته شود. (اجلاس نهم)

۳–موجب امنیت پیدا کردن جامعه

اگر نماز خواندیم، از درون انسان، از دل انسان بگیرید تا سطح جامعه و تا سطح حاکمیت بر جامعه – هرچه این جامعه بزرگ باشد – به برکت نماز امان پیدا میکند، امنیت پیدا میکند. دل انسان امنیت پیدا میکند، جسم انسان امنیت پیدا

ص:۴۴

میکند، جامعه ی انسان امنیت پیدا میکند. نماز خاصیتش این است؛ اقامه ی صلاه در جامعه این است. (اجلاس هفدهم)

۴– دریافت خوشبختی حقیقی درزندگی

انسانهایی که تلاش و مجاهدت در عرصه زندگی بشری با یاد خدا و انس با او و عشق به او همراه می سازند، خوشبختی در معانی حقیقی ان را درمی یابند و آن را برای جسم و جان خود فراهم می کنند. (اجلاس ششم)

۵– رهاشدن از منافع شخصی وهدایت به خیر همگانی

ریشه ی همه ی تلخکامیهای بشر در غفلت از خدا و محدود شدن به منافع شخصی است. نماز، آدمی را از این حصارهای ظلمانی می رهاند و شهوت و غضب او را به سوی حقیقت متعالی و خیر همگانی هدایت می کند. (اجلاس هشتم)

۶– معطرساختن فضاهای زندگی از جمله خانواده و محیط کار

نماز آنگاه که با توجه و حضور همراه است، نه تنها دل و جان نماز گزار، که فضای پیرامون او را نیز لطیف و نورانی و معطر می سازد و به خانه و خانواده و محیط کار و محفل دوستان و مجامع شهروندان و همه ی فضاهای زندگی پرتو افشانی می کند. (اجلاس هشتم)

۷– بخشیدن امید و قدرت معنوی در میدانهای مبارزه وخطر ساز

ص:۴۵

میدان مبارزهای که امروز پیش روی ماست، ما را به تکیه گاه مستحکم ذکر خدا و امید و اعتماد به او، بیش از همیشه و بیش از همه، محتاج می سازد، و نماز آن سرچشمه جوشانی است که این امید و اعتماد و قدرت معنوی را به ما می بخشد. (اجلاس اول)

نماز در عرصه تکاپوی لا-یزال و ناگزیری که بشر بدان مأمور بلکه مطبوع گردیده است، بزرگترین فریضه و مؤثرترین ابزار است. (اجلاس سوم)

انسان همیشه به نماز محتاج است و در عرصه های خطر، محتاج تر.(اجلاس اول)

۸–تا ثیرگذاری درنی ک بختی ی ک ملت وی ک جامعه

نماز با این ویژگی ها و کارسازی استثنایی اش، گستردگی به اندازه گستره همه جامعه اسلامی دارد، یعنی همه در هر حال و هر جا وظیفه دارند آن را به جای آورند و هیچ کس، هرگز از قلمرو این فرضیه الهی بیرون نیست، در می یابیم که اندازه تأثیر آن در تأمین شرط نیک بختی یک ملت و یک جامعه،چقدر زیاد است. (اجلاس پنجم)

حقیقت آن است که هرگاه در میان مردمی نماز – با همه شرایطش – رواج داشته باشد همین یک واجب الهی آنان را تدریجاً به همه نیکبختی ها می کشاند و خیمه دین را در زندگی آنان برپا می سازد. (اجلاس پنجم)

۹–منبع قدرتی لایزال در برابر جبهه فساد و بی عدالتی

مردم ما و جامعه ما، و بخصوص جوانان ما که اکنون بار امانت سنگینی را بر دوش گرفته اند ،باید نماز را منبع قدرتی لایزال بدانند، و در برابر جبهه فساد و بی

عدالتی و کجروی که امروز بشریت را تهدید می کند، از نماز و یاد خدا نیرو بگیرد. (اجلاس اول)

۱۰-کمک به تأمین هدفهای ی ک جامعه نی کبخت

همه هدفهای یک جامعه نیکبخت از قبیل: تأمین عدالت اجتماعی، دستیابی به رفاه عمومی و شکوفایی مادی، پرورش استعدادها و خلاقیت ها درآحاد مردم، برخورداری از دانش و بینش و تجربه، عزت و استقلال و اقتدار ملی، گسترش اخلاق انسانی و روابط سالم میان آحاد مردم و دیگر هدفهای والا، در صورتی تأمین می شود که تربیت فردی و تهذیب اخلاقی در آحاد مردم به ویژه در کارگزاران امور کشور، تأمین شود پاک و برخوردار از همت و توکل و اخلاص و صبر و سخت کوشی در آن جامعه باشند که به یاری این پشتوانه روحی، توانایی برداشتن بارهای سنگین را دارا باشند و در برابر موانع گوناگون و به ویژه امواج فساد و تباهی، یارای ایستادگی داشته باشند. (اجلاس پنجم)

هرچه شمار این گونه انسانها در جامعه و کشوری بیشتر باشد، افق آینده آن جامعه و آن کشور، روشن تر و حرکت به سوی نیکبختی در آن جامعه و آن کشور ممکن تر و آسانتر خواهد بود. (اجلاس پنجم)

۱۱-عامل نزدی ک شدن به بهشت ذ کر درهمه احوال

انسان در زندگی شخصی اش، گاه بر اثر محنت ها و شدت ها و مصیبت ها، و در زندگی جمعی اش گاه با حوادث تحول آفرین مانند حرکت عمومی به سوی

ص:۴۷

جهاد یا انفاق یا کمک به نیازمندان، به عامل ذکر نزدیک می شود، و گاه با سرگرمی های هوس آلود و غرق شدن در سرخوشی و اشرافیگری و عیش بارگی، از آن دور می افتد. عنصری که می تواند در همه این احوال او را به بهشت ذکر نزدیک یا نزدیک تر کند، نماز است. (اجلاس یازدهم)

۱۲– مصونیت بخشی درحرکتهای انقلابی و اجتمایی

در دوران انقلاب و جنگ تحمیلی نماز ما را در حرکتمان مصمم تر و نیرومندتر می کرد، و امروز که خطر غفلت و عیش بارگی و آرزوهای حقیر و تنگ نظرانه و عادتها و روزمّرگی ها ما را تهدید می کند، نماز به ما مصونیت می بخشد و بن بست های پنداری را می شکند و راه مارا روشن و افق را درخشان می سازد. این تنها برگی از کتاب مناقب نماز است، و همین برای براه انداختن حرکتی جدی تر از گذشته، می تواند انگیزه ای ژرف و کارآمد پدید آورد. (اجلاس یازدهم)

۱۳– ایجاد زمینه نظام اداری متناسب با هدفهای جمهوری اسلامی

از جمله زمینه‌هایی که بعد از انقلاب تا امروز، با همه تلاشی که شده است، نتوانسته ایم در آن پیشرفت شایسته ای را به دست آوریم، زمینه نظام اداری متناسب با هدفهای جمهوری اسلامی است.

جمهوری اسلامی می خواهد انسان ایرانی، حداقل در درجه اوّل رستگار شود - رستگاری معنوی، رستگاری اجتماعی، رستگاری فردی، رستگاری سیاسی - و از اسارتها و بندها خارج گردد؛ بندهایی که او را از سیر باز می دارد؛ بعکس، در مقابل حدود و قوانین و قیودی که در این حرکت و سیر، به او کمک می کند، تعبّد و پایبندی داشته باشد.

ص:۴۸

نماز هم یک قید است؛ اما «معراج المؤمن» است. این تقیّد و این پایبندی، انسان را به معراج می رساند و از گناهان و آلودگیها پاک می کند.

این رستگاری چه موقع حاصل خواهد شد؟ نظام اداری متصدّی امور کشور، چقدر می تواند نقش داشته باشد؟ خیلی. ما نمی توانیم بگوییم در این زمینه کم کاری داشته‌ایم - شاید هم خیلی کار کرده اند - اما به هر حال کم پیشرفت داشته‌ایم. (بیانات ۴/۱۰/۱۳۷۸، دیدار کارگزاران نظام)

این مهم است؛ این فقط این نیست که ما یک آدم غافل یا بی نماز را به نماز می کشانیم؛ این معنایش این است که ما داریم پایه های یک حرکت عظیم جهانی را که نظام جمهوری اسلامی ستون مستحکم آن است، در میان انسان ها استوار می کنیم.

انسان ها وقتی دلشان با نماز انس گرفت و از طریق نماز با خدای متعال مأنوس و آشنا شدند، به طور طبیعی گناهان از این ها دور می شود؛ دلهایشان نسبت به گناه حساس می شود و آن حالت تقوایی که در شرع مقدس قوام دینداری است، به تدریج در انسان حاصل می شود. (اجلاس پانزدهم)

۱۴–همسوسازی نمازگزار با نظام آفرینش

ناگفته نگذاریم که این همه، درباره نمازی است که با روح آن یعنی توجه و حضور قلب به جای آورده می شود. چنین نمازی، نمازگزار را با همه آفرینش، هماهنگ و همسو می سازد و راه را برای تحقق سنت های الهی در طبیعت و تاریخ باز می کند، چرا که در بینش اسلامی همه آفرینش درحال تسبیح و عبودیت حضرت حق است: «يُسَبِّحُ لِلّهِ ما فِی السَّمواتِ وَ ما فِی الْأرضِ... » (اجلاس پنجم)

ص:۴۹

۱۵–پشتوانه واجبات پرخطری همچون جهادو نهی از من کر

نماز است که مایه های لازم ایثار و گـذشت و توکل و تعبـد را که پشـتوانه حتمی واجبات پرخطر و دشوار همچون جهاد، نهی از منکر و زکات، د روح آدمی پدید می آورد و او را شجاعانه بدان میدان ها گسیل می دارد. (اجلاس هفتم)

نماز، برترین چیزی است که می توان همه افراد جامعه مسـلمان را، به تهذیب اخلاقی و تعالی روحی و معنوی برساند. (اجلاس پنجم)

ص:۵۰

فصل سوم: راهبردها

اشاره

ص:۵۱

الف– راهبردهای عمومی

۱– برنامه ریزی علمی و واقع‌بینانه

باید فصل دیگری در این تلاش و جهاد مبارك آغاز شود. این فصل می بایست نگاه خود را به برنامه ریزی کوتاه مدت و میان مدت برای دستیابی به هدف های تعریف شده ای بدوزد که به گونه ای انبوه و متراکم در خلال توصیه ها و دستوالعمل های تقدیم شده در این مدت، موج می زند. (اجلاس سیزدهم)

کار لازم امروز آن است که هیأتهایی برای تعیین دقیق مأموریت های این دستگاه ها تشکیل شود و بر اثر آن، برنامه زمانبندی شده همه فعالیت ها و خدماتی که وظیفه آنان است با شیوه ای علمی و واقع بینانه فراهم گردد. (اجلاس سیزدهم)

ص:۵۳

۲– تنظیم برنامه جامع

براساس پیشرفتها یا توافقها و موانع راه، برنامه جامع را تصحیح یا تکمیل کند. (اجلاس سیزدهم)

۳–پیگیری و نظارت مستمر

هیأت کارآمد دیگری مأمور پیگیری و نظارت مستمر بر پیشرفت این فعالیت ها وخدمات گردد. (اجلاس سیزدهم)

هیأت های مزبور گزارش پیشرفت آن برنامه زمانبندی شده را بدهند. (اجلاس سیزدهم)

۴–ارزیابی مثبت و رضایت‌برانگیز

ارزیابی مثبت و رضایت برانگیزهنگامی صورت خواهد گرفت که این فریضه انسان ساز همچون زلال همیشه جوشان فضای زندگی و فضای دل همگان را به طراوت امید و ایمان مزین گرداند. (اجلاس چهاردهم)

۵– شاخص های ارزیابی

اگر چه می توان حجم خدمات رادر دستگاهها به تقریب مشخص کرد ولی ارزیابی حقیقی ودرست آنگاه میسر می گردد که نتایج و دستاوردها نیز محاسبه شود. (اجلاس چهاردهم)

مهمترین شاخص در تعیین موفقیت باغبان , کمیت و کیفیت میوهای است که در عرصه تلاش و مجاهدت او به دست می آید. (اجلاس چهاردهم)

ص:۵۴

۶- تشویق و توبیخ

جمع داوری عالیرتبه ای، سهم هر دستگاه را از تشویق و تقدیر و یا خدای نخواسته از توبیخ و سرزنش به او بپردازد. (اجلاس سیزدهم)

۷- استفاده ازنیرو های متف کر خلاق ومولد

توصیه موکد اینجانب این استکه از نیرو های متفکر خلاق و مولد درمجموعه پیگیر امر نماز بیشترین بهره گیری صورت گیرد (اجلاس چهاردهم)

۸- معرفی نماز در همه سطوح

در جامعه ما فصل مهمی باید در معرفی نماز در همه سطوح گسترده شود. (اجلاس اول)

البته مقدمه ی اول و لازم این است که ما همه ی جوان ها و همه ی مردم مان را با نماز آشنا کنیم و اهمیت نماز را برای این ها شرح بدهیم. (اجلاس پانزدهم)

۹- آشنایی با رمز و راز نماز درهمه دوره ها

از کودک دبستانی تا پژوهشگر دوره های عالی، هر یک فراخور ذهن و معرفت خود، می توانند در راه شناختن نماز و رازهای آن قدم هایی بر دارند و با نا شناخته هایی آشنا شوند، حتی عرفای بزرگ نیز برای سالکان وادی معرفت، اسرار الصلوه نوشته و آموخته اند، یعنی اعماق این اقیانوس همچنان ناشناخته و پیمودنی است. (اجلاس اول)

فلسفه نماز و تحلیل رازها و رمزهای آن با زبان هنر، در معرض دید همگان قرار گیرد تا هرکس بقدر ظرفیت خود از آن متمتّع گردد. (اجلاس اول)

ص:۵۵

در نماز آن چه که مهم است و باید روی آن تکیه کرد بعد از ترویج اصل نماز- که همه را نماز خوان باید کرد و همه نمازخوان بشوند- عبارت است از توجه در نماز. همان چیزی که «حضور قلب» به آن گفته می شود.

(اجلاس پانزدهم)

۱۰– محسوس بودن شتافتن به نماز در جامعه

در همه جا حرکت به سمت نماز و شتافتن به نماز محسوس باشد.(اجلاس اول)

۱۱– آش کاری توجه به نماز در شهر های اسلامی

مساجد باید آباد باشد؛ صدای اذان باید از مساجد بلند شود. باید همه نشانه های توجه به نماز و اقامه ی نماز را در شهر اسلامی - بخصوص در شهرهائی مثل تهران و شهرهای بزرگ کشور - ببینند، باید احساس کنند؛ هم مردم خودمان، هم کسانی که وارد این شهرها میشوند. نشانه های اسلامی باید واضح و آشکار باشد؛ کما اینکه در مهندسی های ما باید نشانه های اسلامی آشکار باشد. (اجلاس هفدهم)

۱۲– آسان کردن انجام نماز

فصلی نیز باید برای آسان کردن انجام نماز گشوده شود. (اجلاس اول)

ص:۵۶

۱۳- بهره گیری از ابزارهای مفید بویژه شیوه های هنری وادبی

به شرائط معنوی نماز باید مردم را آشنا کرد و از همه ی ابزارهای مفید تبلیغ بایستی در این راه استفاده کرد. (اجلاس پانزدهم)

از توانایی های نرم افزاری در زمینه های هنر, ادبیات, فیلم و تبلیغات حداکثر استفاده برده شود. (اجلاس چهاردهم)

نماز بهترین نهاده ی دین است، هر که خواهد کم و هر که خواهد بیش، بهره از آن میگیرد. و برای این کار بزرگ، ناگزیر باید هم خِرد و هم هنر و هم انگیزه به کار گرفته شود. (اجلاس شانزدهم)

راهکارهای برخاسته از توانایی علمی و هنری انتخاب گردد و همه ظرفیت های فراوان موجود به کارگرفته شود. (اجلاس چهاردهم)

از برترین شیوه ها و فنی ترین و هنری ترین ابزارها باید بهره گرفته شود. (اجلاس یازدهم)

فلسفه نماز و تحلیل رازها و رمزهای آن با زبان هنر، در معرض دید همگان قرار گیرد تا هرکس بقدر ظرفیت خود از آن متمتّع گردد. (اجلاس اول)

۱۴- رونق بخشیدن به نمازهای جماعت

مردم، مساجد را با حضور در نمازهای جماعت که بهترین شیوه نمازگزاردن است، رونق بخشند. (اجلاس سوم)

نماز در وقت فضیلت و به جماعت گزارده شود. (اجلاس اول)

ص:۵۷

۱۵– مساجد پایگاه معرفت و روشنگری و استقامت ملی

ملت ایران باید مساجد را مغتنم بشمارد و پایگاه معرفت و روشن بینی و روشنگری و استقامت ملی به حساب آورند. اگر کسی خیال کند که در مسجد، فقط چند رکعت نماز می‌خوانند و بیرون می آیند و این چه تأثیری دارد، خطاست. این طور نیست.

اوّلاً ـ اگر همان چند رکعت نماز هم با چشم بصیرت نگاه شود، خود نماز که به زبان مُشرّع مقدّس نماز و اذان، خیرالعمل و فلاح است، مایه برکات زیادی می شود. نماز یک ملت را به قیام للّه وادار می کند. نماز انسانها را از فساد دور و به خلوص و فداکاری نزدیک می کند. (بیانات ۱۹/۱۰/ ۱۳۷۵، دیدار علماء، طلاب و اقشار مختلف مردم شهر مقدس قم، به مناسبت ۱۹ دی)

۱۶– مساجد، دانشگاه و مرکز اتّصال بنده به خدا

علاوه بر آن، مسجد فقط برای نماز نیست؛ در مسجد انواع عبادات هست. از جمله آن عبادات، تفکّر است که «تفکّر ساعه خیر من عباده سنه»، یا در بعضی از روایات است که «من عباده اربعین سنه»، یا «سبعین سنه» – البته فکر کردن درست – افراد مسجد برو، این فکر را به وسیله شنیدن سخنان عالم دین و فقیه به دست می آورند.

بنابراین مسجد، هم مدرسه است، هم دانشگاه، هم مرکز تفکّر و تأمل، هم مرکز تصفیه روح، هم مرکز خلوص و مرکز اتّصال بنده به خداست. ارتباط زمین و آسمان است. جایی است که انسان خود را به منبع لایزال فیض و قدرت وصل می کند. انسان در مسجد، خود را به خدا متصّل می کند.

ص:۵۸

بنابراین بایـد قـدر مساجد را دانست. باید در مساجد حضور پیدا کرد. بحمداللّه به برکت انقلاب در این سالهای اخیر، این معنا زیـاد شـده و کیفیّت پیـدا کرده است. (۱۹/۱۰ /۱۳۷۵، بیانـات در دیـدار بـا علمـاء، طلاب و اقشـار مختلف مردم شـهر قم، به مناسبت ۱۹ دی)

مسـجد نه فقط در زمان ما و نه فقط در کشورو عزیز اسـلامی ما بلکه در نقاط مختلف عالم و در طول تاریخ، منشا آثار بزرگ و نهضتهای بزرگ و حرکات اسلامی بزرگی شده است. (بیانات ۱۹/۱۰/۷۵)

۱۷–پیش بینی جایگاههای مناسبی برای نمازدرهمه مرا کز عمومی

در همه مراکز عمومی: مدارس، دانشـگاهها، کارخانه ها، سـربازخانه ها، فرودگاهها، ایستگاههای قطار، ادارات دولتی و امثال آن، جایگاههای مناسبی برای نماز پیش بینی شود. (اجلاس اول)

۱۸–زیباسازی وتجهیزمساجد ونمازخانه ها

البته به مساجد باید خیلی اهتمام بشود. (بیانات ۸/۷/۱۳۶۹ دیدار اعضاء شورای مرکزی نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه‌ها)

مساجد و نمازخانه ها پاکیزه و مرتب و رغبت انگیز باشد. (اجلاس اول)

و افزون بر این مردم، هر زمین پاکیزه و مناسبی را به هنگام درآمدن وقت نماز، مسجد به شمار آورند و در آن به نماز بایستند. (اجلاس سوم)

بحمـدالله مسـاله تنظیف مساجد و تطهیر مساجد و پاک سازی مساجـد و غبارروبی مساجـد، این کارهایی که این روزها دارد انجـام می گیرد، عطرافشـانی به مساجـد، همه اینها کارهای خوبی است که بحمـدالله دارد انجام هم می گیرد و خوب است که انجام بدهید. (۱۹/۱۰ /۱۳۷۵، بیانات در دیدار با علماء، طلاب و اقشار مختلف مردم شهر قم، به مناسبت ۱۹ دی)

ص:۵۹

۱۹– در دسترس بودن نمازخانه شایسته و جذاب برای همه

در همه جای ها و ساختمان های دولتی و عمومی، نمازخانه ای در خور دیده شود و نماز گزاردن در همه جا برای همه، کاری در دسترس به شمار آید. (اجلاس چهارم)

جا و فضا برای نمازگزاردن در همه مکانهایی که مردمی در آن گرد می آیند به شکل شایسته و جذاب آماده گردد. (اجلاس نهم)

۲۰–فراهم ساختن فضای مادی و معنوی برای اقامه نماز

همچنین فراهم ساختن فضای مادی و معنوی برای اقامه نماز در بوستان ها وگردشگاهها و نمایشگاهها و امثال آن. (اجلاس یازدهم)

۲۱–درنظرگرفتن مسجد و نمازخانه درنقشه کارها

همه ی کارهای مهندسی بزرگ بایستی یک پیوست مسجد و نمازخانه داشته باشد. (اجلاس هفدهم)

۲۲– مردمی و همگانی شدن خدمت به مسجد

خدمت به مسجد، کاری مردمی و همگانی شمرده شود. (اجلاس ششم)

۲۳– نوآوری در مدیریت و معماری مسجد

من می خواهم روی دو مسئله تکیه کنم. اول، مدیریت مسجد. خب یک مدیریتی است واقعا ، امامت جماعت، پیشنمازی یک مدیریت است. ما این را

همین طور به صورت خودرو خود ما روحانیون و طلبه ها از اول این کار را انجام دادیم؛ هر کس هم یک جور طبق مذاق خودش، مزاج خودش... این واقعا یک مدیریت است. چه عیب دارد این فکر بشود رویش، تدوین بشود، آموزش داده بشود، این بسیار فکر نوی است.

دوم مسئله معماری مساجد است. الان، اتاقکی درست می کنند اسمش را می گذارند مسجد. عیبی ندارد، شرعاً هیچ اشکالی ندارد. اما خب چه قدر خوب است که این معماری مسجد همچنانی که در گذشته تاریخ ما وجود داشته، یک معماری شاخصی باشد که در آن نیازها ملاحظه بشود. غرض این است که شما ابتکار به خرج بدهید و دنبال کنید همین کار را. بسیار صحیح است و همین طور هر چه هم می توانید دامنه کار را گسترش بدهید و پیش بروید. (بیانات ۱۶/۶/۷۶)

۲۴- تربیت عالم مسجد مهمتر از ساخت مسجد

اگر چنانچه مسجد، در یک نقطه ای از نقاط نباشد و هیچ راه دیگری هم وجود نداشته باشد، آن جا را استثنائا ما اجازه می دهیم از سهم امام مسجد بسازند؛ اما آن جایی که مسجد هست، می خواهند حالا توسعه بدهند، یکی دیگر می خواهند بسازند یا احتمال این که از طرق تبرع و زکوات بتوانند بسازند هست، این جا را بنده شبهه می کنم. برای خاطر این که من از مسجد واجبتر، عالم مسجد را می دانم. ما الان وجوهاتمان برای اداره عالم مسجد کم می آید. (بیانات ۱۶/۹/۷۷)

۲۵- تنظیم برنامه ها با وقت نماز

نماز در وقت فضیلت و به جماعت گزارده شود. (اجلاس اول)

ص:۶۱

در همه اجتماعـات با فرا رسـیدن وقت نماز، نماز به پا داشت_ه شود و اجتماعاتی که به خاطر انبوهی آن به هرجهت دیگ_ر قادر به این کار نیستند برنامه زم_ان بندی آنها ج_وری تنظیم ش_ود که با وقت نماز تصادف پیدا نکند. (اجلاس ششم)

هر برنـامه ای مزاحم با نماز در اول وقت از سوی دسـتگاههای مؤثرماننـد مراکز رسانه و فرهنگی و مراکز جابجایی مسافران و مراکز کسب و کار برطرف گردد. (اجلاس نهم)

۲۶–پخش اذان زنده و با صدای خوش

چرا در جامعه اذان نیست؟ اذان با توجه، به دلها امید می دهد. بانگ اذان، دلهای افسرده را روشن می کند (بیانات ۲/۳/۱۳۶۹، دیدار با خانواده‌های معظم شهدا و جانبازان شهرهای مختلف)

آهنگ اذان و لزوماً با صدای خوش در همه اوقات نماز در همه جای کشور به گوش رسد. (اجلاس نهم)

۲۷– ترویج اقامه نماز درسطح روستاها

فصـل تازه ای از اقامه نماز که بحمـدالله در سـطح کشور با حـدود گسترده ای صورت گرفته بایـد درسـطح روسـتاهای کشور آغاز شود.

ترویج صورت و معانی نماز در روستاها را با برنامه ریزی وسیع، آغاز کنید. (اجلاس هشتم)

و به طور خلاـصه وضع شـهرها و روسـتاهای کشور را جوری کنیـد که هرکس تـازه وارد آن می شود، آن را محیـط اهتمام به نماز و جایگاه اقامه آن بداند. (اجلاس ششم)

۲۸– ترویج فعالیت های مرتبط با نماز

نماز در اغلب موارد در قرآن کریم همراه و هم شأن زکات آمده است. فریضه عظیم زکات نیز همانند نماز به مجاهدتی خستگی ناپذیر و تلاشگرانی صادق و دلسوز نیازمند است. (اجلاس هشتم)

۲۹– خستگی ناپذیری متولیان اقامه نماز واستمرار برنامه ها

تأکید می کنیم این کار را نیمه کاره نگذارید؛ میان راه خسته نشوید. این، برای همیشه است؛ این کاری است که به طور مستمر باید ادامه داشته باشد؛ این مثل خود نماز که تعطیل بردار نیست، توقف نمی پذیرد؛ چون غفلت انسان موجبات فراوانی دارد و خیلی چیزها انسان را غافل می کند. برای این که با این غفلت مبارزه بشود، نماز لازم است. (اجلاس پانزدهم)

این تلاش مبارک، شایسته آن است که از طرف همه کسانیکه به حیات

طیبه اسلامی و زندگی در سایه حق و عدالت دل بسته اند، گرامی داشته شود و به پیوسته ماندن آن، کمک شود. (اجلاس پنجم)–این کار با سهل انگاری و کم همتی به سرانجام خود نمی رسد. (اجلاس یازدهم)

ب– راهبردهای ویژه گروهها واصناف

۱– آگاهان وبزرگان جامعه

توجه به این واقعیت ها، نقش برجسته نماز و نیایش را در چشم اهل بصیرت و انصاف آشکار می سازد و اهتمام به ترویج و تعریف به این فرضیه پر راز و رمز را، بردوش آگاهان جامعه می نهد. (اجلاس دهم)

ص:۶۳

در هر محیطی، برجستگان و بزرگان آن بر دیگران پیش قدم شوند و عملا اعتنا به نماز را به دیگران بیاموزند (اجلاس اول)

آشنایان با معارف اسلامی، شأن نماز و روح و محتوا و گستره تأثیر آن را در جان فرد و مجتمع را با شیوه های رسا، تبین کنند، و به ویژه هنرمندان برای این مقصود از ابزار کارآمد هنر بهره بگیرند. (اجلاس هفتم)

بی شک آگاهان جوامع اسلامی در این باب وظیفه ای سنگین برعهده دارند وجای آن است که همه روشهای تبیین وروشنگری برای ادای حق معرفت نماز به کارگرفته شود. (اجلاس نهم)

بزرگان جامعه و کسانی که چشم ها به آن ها دوخته شده و انگشتها آنها را اشاره کرده است، درمراکز همگانی نماز دیده شوند و نمازخانه های مراکز عمومی، ویژه آدمهای بیکاریا فرودست شمرده نشود. (اجلاس چهارم)

این مسئولیت سنگین، بر دوش دانشوران و آشنایان به معارف اسلامی است که نماز را به همه، بخصوص به نسل جوان بهتر بشناسانند. (اجلاس اول)

نمازهای جمعه درهر شهر با شرکت فرزانگان و اصحاب معرفت در ستادهای آن، پربارتر گردد. (اجلاس ششم)

۲- هنرمندان و اهل قلم

هنرمندان عزیز با زبان شعر و قصه و نقاشی و جز اینها، و با آفرینش آثار هنری با کیفیت، بلکه برجسته، دست چیره هنر را به کاری چنین شایسته مشغول سازند. (اجلاس سوم)

ص:۶۴

آگاهان دینی و محققان و نویسندگان در این باره مقالات و تحقیقات وکتابهایی فراهم کنند و بحث نماز به طور مکرر در همه جایگاهای تبلیغ دین، با زبان ها و شیوه ها و از زاویه های گوناگون مطرح گردد. (اجلاس چهارم)

نویسندگان کتب معارف دبیرستانها و دانشگاهها، نماز را از موضوعات مورد بحث آن کتابها قرار دهند و در آن، بحث های عالمانه و عمیق در این باره مطرح سازند. (اجلاس هفتم)

۳- مدیران ومسئولان

مدیران دستگاههای اداری و دولتی، خود متصدی اقامه نماز در آن دستگاهها شوند. (اجلاس ششم)

شما مسئولان امر ترویج نماز باید به کمک الهی بتوانید، نه فقط نسل روبه رشد و بالنده جوان کشورمان، بلکه همه جانهای نیازمند و کامهای تشنه بشر متحیر در سراسر جهان را، اشباع کنید و از سرچشمه نماز بهره مند سازید. (اجلاس هفتم)

مسئولان پرورشی مدارس، نماز را در رأس برنامه های پرورشی به شمار آورند. (اجلاس هفتم)

به مسئولان فرهنگی و رسانه ای و همه مبلغان دینی اهمیت ترویج این فریضه و نقش بی همتای آن در پرورش فضیلت ها و زدودن فسادها را یادآور می شوم. (اجلاس دهم)

به همت دست اندرکاران این مهم و دیگر مدیران و مسئولان کشور توصیه می کنم که برای تبیین ژرفای نماز و معرفی رازها و زیبایی های آن، دست به تلاش پیگیر و همه جانبه ای زده شود. (اجلاس ششم)

ص:۶۵

این رابطه با خدا را همه باید داشته باشند؛ اما شما که مسؤول هستید و یکی از مدیریّتهای بالا در دست شماست - شما که می گویم، یعنی ما مسؤولان، که من خودم از شما به این کار اولی هستم - جزو شایسته ترین افرادی هستید که باید این رابطه ویژه را با خدا داشته باشید. نماز با توجّه و با حضور بخوانید؛ به نوافل اهمیت دهید و سعی کنید که در روز مقداری قرآن تلاوت کنید. هیچ روزی بر شما نگذرد که مقداری قرآن - ولو ده آیه، پنج آیه - با تدبّر تلاوت نکنید. این، به شما نورانیّت می بخشد. انتظار این را نداشته باشیم که اگر امشب نافله خواندیم، فردا مثلاً گشایش مهمّی در کارمان بشود و اثرش ظاهر گردد؛ نه. در دعاهای ما، نفس رابطه با خدا، جزو بدیهیّات و محکمات ادعیّه ماست و خدای متعال، متضرّعین الیه را مورد توجه و عنایت خاص قرار می دهد. تضرّع، این خواص را دارد. (بیانات ۲/۶/۱۳۷۶، دیدار رئیس‌جمهور و هیات وزیران به مناسبت هفته وحدت)

۴- مسئولان ستادهای اقامه و ترویج نماز

اینی که این همه تأکید شده، کار شما این است؛ شما ستادهای اقامه ی نماز و ستادهای ترویج نماز در هر نقطه ای از نقاط کشور، در هر قشری از اقشار و مهمتر از همه در مجموعه ی جوانان نخبه و دانشجو.این معنایش کشاندن جامعه به این حالت ذکر همگانی است. همگان متذکر باشند؛ کوچک، بزرگ، زن، مرد، مسئول دولتی، غیر مسئول دولتی، شخصی که برای خودش کار میکند، شخصی که برای یک جماعتی کار میکند، اینها وقتی متذکر پروردگار بودند، کارها سامان پیدا میکند. بیشترِ گناهان ما از غفلت سر میزنند. این نماز به طور دائم تکرار میشود. (اجلاس هفدهم)

ص:۶۶

شما مسئولان امر ترویج نماز باید به کمک الهی بتوانید، نه فقط نسل روبه رشد و بالنده جوان کشورمان، بلکه همه جانهای نیازمند و کامهای تشنه بشر متحیر در سراسر جهان را، اشباع کنید و از سرچشمه نماز بهره مند سازید. (اجلاس هفتم)

به همت دست اندرکاران این مهم و دیگر مدیران و مسئولان کشور توصیه می کنم که برای تبیین ژرفای نماز و معرفی رازها و زیبایی های آن، دست به تلاش پیگیر و همه جانبه ای زده شود. (اجلاس ششم)

۵– والدین

پدران و مادران با گفتار و کردار خود، فرزندان را به نماز تشویق و راهنمایی کنند. (اجلاس سوم) البته پدران و مادران نسبت به نماز فرزندان خود مخصوصاً نوجوانان مسئولیت بیشتری دارند. (اجلاس پنجم)

پدر و مادرها، کودکان و نوجوانان را با صورت و معانی این فریضه آشنا سازند و اگر باید از دیگران کمک گرفت، کتابهای شیرین و آسان فهم را برای کودکان خود بخوانند. (اجلاس هفتم)

۶– معلمان و استادان

معلمان، شاگردان مدارس و دانشگاهها را در سمت و سوی این حقیقت درخشان وادار نمایند. (اجلاس سوم)

در مدارس، معلمان و مدیران، و در همه مراکز مسئولان، با حضور خود در صفوف نماز، نمازگزاران را تشویق کنند. (اجلاس سوم)

معلمان مدارس در هنگام نماز، نوجوانان پسر و دختر را به حضور در نمازخانه های مدارس تشویق کنند و خود پیش از همه به نماز بشتابند. (اجلاس هفتم)

۷– علمای دینی وائمه جماعات

حضور در مساجد همیشگی بشود؛ ائمه جماعات به محتوای حرفها و مسائلی که می گویند، موعظه ای که می کنند و حدیثی که می خوانند، بیفزایند و مهمتر از همه، باید مردم را به دین و به نظام دینی و به آینده دین امیدوار نگه دارید؛ این وظیفه همه است. امیدوار نگه داشتن مردم در همه احوال، تکلیف بزرگی است که بر دوش همه است. (بیانات ۴/۸/۷۳)

ائمه محترم جماعات، مساجد را از همیشه فعال تر کنند و آموزش ترجمه و مفهوم و روح نماز را به شکل نوین و جذاب، در برنامه های خود بگنجانند. (اجلاس هفتم)

علمای دینی و فضلایی که در بخشهای گوناگون دولتی به خدماتی اشتغال دارند شایسته است که به عمران معنوی مساجدی که در آنها نماز جماعت اقامه نمی شود، بپردازند، امامت در مسجد را نیز وظیفه ای بزرگ بشمارند. (اجلاس هشتم)

ائمه جماعت و کسانی که در عمل، خود مقتدای دیگرانند، در تحصیل شرایط نماز مقبول مجاهدت بلیغ کنند و مانند اصحاب معروف ائمه علیم السلام در کیفیت و کمیت در نمازهای فریضه و نافله سرمشق دیگران باشند. (اجلاس نهم)

فضلا و علما و روحانیون محترم، امامت جماعت در مراکز آموزشی و اقامت گاههای دانشجویان، برای نسل نو را فرصتی مغتنم بشمارند. (اجلاس سوم)

پیشنمازی، یعنی آدم مسجد را واقعاً محل کار خودش بداند؛ قبل از وقت، حتّی قبل از دیگران، به آن جا برود؛ اوضاع مسجد را ببیند؛ اگر اشکالاتی در وضع ظاهری مسجد هست، برطرف کند؛ سجاده اش را پهن نماید؛ منتظر مردم بماند که بیایند؛ با یک یک افرادی که می آیند، تا آن جایی که می تواند، تماس

بگیرد؛ به آنها محبت بکند؛ از آنها احوالپرسی نماید؛ اگر مشکلی دارند، در آن حدی که برایش میسور است، برطرف کند، نه این که پادوی کارهای خدماتی مردم بشود. (بیانات ۸/۷/۱۳۶۹، دیدار اعضاء شورای مرکزی نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه... های کشور)

ما بارها، مکرر به آقایان ائمه ی جمعه، ائمه ی جماعت و روحانیون محترم در شهرستانها، در تهران توصیه کردیم که مساجد باید آباد باشد؛ صدای اذان باید از مساجد بلند شود. (اجلاس هفدهم)

امیدوارم که همه دست اندرکاران نمازهای جمعه - از جمله ائمّه محترم جمعه - در هرجا که هستند، زاد و توشه معنوی را که مردم بدان احتیاج دارند، در هر جمعه حاضر و آماده کنند و با بهترین بیان آن را تقدیم ذهنها و دلهای این مردم خداجوی و مؤمن نمایند. (بیانات ۸/۸/ ۱۳۷۷، خطبه‌های نماز جمعه)

۸- بسیجیان

مساجد را رها نکنید. نیروی مقاومت بسیج، بهترین جایی که دارد، همین مساجد است. منتها مساجد را مسجد نگه دارید. با امام جماعت مسجد، با عبادت کنندگان مسجد و با مؤمنینی که در مسجدند، برادرانه صمیمی باشید - که بحمداللّه هستید - و آن را حفظ کنید و بیشتر کنید. اوّل وقت، نماز را به جماعت، پشت سر پیشنماز هر مسجدی که در آن هستید، بخوانید. در مراسم دینی مسجد و تبلیغات آن شرکت کنید. در مراسم دعا و قرآن و مراسم مذهبی شرکت کنید. شما و امام جماعت آن مسجد - هر کس که هست – مشترکاً مسجد را حفظ کنید. برای مسجد، جاذبه درست کنید تا بچه‌ها، جوانان و زن و مرد محله، مجذوب مسجدی شوند که شما در آن هستید و بیایند. مسجد، پایگاه بسیار مهمّی است. (بیانات ۲۷/۸/۷۱، دیدار فرماندهان بسیج سراسر کشور)

ص:۶۹

۹– جوانان

جوانان عزیز، دقائق معدود نماز را فقط برای نماز بگذرانند و در طول نماز، تا آنجا که می توانند با تمرکز و حضور قلب، مایه زندگی بخش ذکر و تضرع را برای جان و دل نیازمند خویش تأمین کنند. (اجلاس هفتم)

جوانان با مضامین و معارف گنجانیده از نماز به درستی آشنا شوند.(اجلاس نهم)

نسل جوان و نیک نهاد کشور را به قدردانی از فرصت نماز که فرصت شکفتگی معنوی و پالایش روحی است فرا می خوانم. (اجلاس دهم)

توصیه مؤکد اینحانب به همه به ویژه جوانان آن است که خود را با نماز مأنوس و از آن بهره مند سازند. یعنی اینکه نماز را با توجه به معنی و با احساس حضور در محضر پروردگار متعال «جَلَّتْ عَظِمَتُهُ» به جای آورند و این کار را با تمرین در خود هموار و آسان سارند و تا بتوانند نوافل، مخصوصاً نمازهای صبح و مغرب را نیز ادا کنند. (اجلاس پنجم)

اگر هنوز در میان کسان و نزدیکان و دوستان آنان(جوانان)، کسی است که خود را از فیض نماز محروم کرده باشد، او را از این گناه بزرگ و خسارت عظیم بازدارند و این کار را با زبان خوش و رفتار حکیمانه انجام دهند. (اجلاس پنجم)

به جوانان عرض می کنم که نماز جمعه را قدر بدانید؛ نماز جمعه متعلّق به شماست. به آحاد مردم عرض می کنم که نماز جمعه را مأمن و ملجای دل و جان خودتان بدانید. فکر و روح، از نماز جمعه طراوت پیدا می کند. نمازهای جمعه را اقامه کنید. (بیانات۸/۸/۱۳۷۷، خطبه‌های نماز جمعه)

من خواهش می کنم که به مسأله ی نماز خیلی جدی نگاه کنید. البته همه ی شماها نمازخوانید؛ منتها سعی کنید نماز را از حالت کسالت آور برای خودتان خارج کنید؛ چون اگر نماز را از یک کار همین طور از حفظی و به اصطلاح

حالت طوطی واری خارجش نکنیم، یک چیز کسالت آوری می شود؛ یعنی آدم بایـد بلند شود وضو بگیرد و برود یک کاری را که نمی دانـد چیست، انجـام بدهـد. اما اگر معانی این کلمات را بفهمیـد، آن‌وقت خواهیـد دیـد که نماز اصـلاً کسالت آور نیست؛ بلکه شوق آور است و انسـان به‌سوی نماز می شـتابد؛ آن وقت «حی علی الصـلوه» - بشـتاب به نماز - واقعیت پیـدا می کند. (۱۳/۱۱/۷۷، بیانات در دومین روز از دهه فجر)

البته من نمی گویم که در سرتاسر نماز معانی آن را بفهمید - این کارِ خواص و اخص خواص است؛ ماها هم شاید نمی توانیم آن گونه بفهمیم - اما حـداقل بخشـی از نماز را با توجه بخوانیـد؛ یعنی بدانیـد با چه کسـی داریـد حرف می زنید و معنای آن کلماتی که می گویید، بدانید. (۱۳/۱۱/۷۷، بیانات در دومین روز از دهه فجر)

لـذا من توصـیه می کنم که ارتباطـات بچه ها (جوانان) با خـدا، ارتباطات با توجه و با حالی باشـد؛ بخصوص نمازها را با حال بخوانند. (۱۳/۱۱/۷۷، بیانات در دومین روز از دهه فجر)

۱۰- نوجوانان

بچه های عزیز! شـما که امروز جشن عبادتتان را برگزار کرده ایـد، در حقیقت از امروز خـدای متعال با همه ی عظمت و جلال خود، با شـماها حرف می زند و شـما را مخاطب قرار می دهد و شـما را به تکلیف سـرافراز می‌کند. امروز شما دختران عزیز از عالم کودکی خارج شـده ایـد و جزو بزرگها به حساب می آییـد؛ چون نماز بر شـما واجب است و باید نماز بخوانید و عبادت کنید و با خدای بزرگ حرف بزنید.

این دوران شـیرین عمر را قـدر بدانید و ان شاءاللّه نمازتان را به طور کامل یاد بگیرید. طوری نباشد که دختربچه های عزیزمان که امروز به تکلیف رسیده اند، نماز را بلد نباشند. البته می دانم که شماها نماز را بلدید؛ اما جزییات نماز را هم

بایـد یاد بگیریـد. همه‌ی شـما باید عبارات نماز و ذکرهایی که در نماز می گویید و حرکاتی که می کنید و وضو و طهارت و کارهای لازم برای نماز را ان شاءاللّه یاد بگیرید.از امروز شما وقتی نماز می خوانید، با خدای خودتان حرف می‌زنید و خداوند به سـخن شـما گوش می‌دهد و سـخن شـما را می شـنود و دعای شما را ان شاءاللّه مستجاب می‌کند. باید برای والدینتان، برای معلمانتان، برای رزمنـدگان عزیزمان و برای جوانان این مملکت دعا کنیـد و از خدای متعال برای کشورتان، آبادی و آزادی و همه‌ی خوبیها را بخواهید.(بیانات ۱۲/۱۰/۱۳۷۰، مراسم جشن عبادت و تکلیف گروهی از دختران دانش‌آموز بوشهر)

ج – راهبردهای ویژه دستگاهها

۱– دولت و ریاست جمهوری

از ریاست محترم جمهوری و دیگر مسئولان عالی‌رتبه به جّد انتظار می رود که دست اندر کاران را با این سئوال اساسی مواجه سازند و پاسخ فعال آنانرا مطالبه کنند. توفیق همه ی حضرات را از خداوند متعال مسئلت می کنم. (اجلاس دوازدهم)

در مورد کمبود مسـجد و نمازخانه در مراکز پرجمعیت. این را باید دوسـتانی که از دولت اینجا تشریف دارند – وزرای محترم که اینجا تشـریف داریـد – در دولت به طور جـد مطرح کنیـد. همه ی کارهای مهندسـی بزرگ بایستی یک پیوست مسـجد و نمازخانه داشـته باشد. وقتی مترو طراحی میکنیم، برای ایستگاه مترو، مسجد در آن ملاحظه شود؛ ایستگاه قطار طراحی میکنیم، فرودگاه طراحی می‌کنیم، مسـجد در آن حتماً دیده شود. شـهرک طراحی میکنیم، مسـجد در مراکز لازم که ممکن است بیش از یکی لازم باشد، در او حتماً ملاحظه شود.

ص:۷۲

آیا ممکن است ما یک شهرک را طراحی کنیم، خیابان کشیِ او را فراموش کنیم؟ می‌شود شهرک بدون خیابان؟ با این چشم باید به مسجد نگاه کرد. شهرک بدون مسجد معنی ندارد.

وقتی انبوه سازان ساختمان میخواهند مجوز بگیرند برای انبوه سازی و ساختمان بسازند، در نقشه ای که ارائه میدهند که مجوز بر اساس او صادر میشود، باید نمازخانه دیده شود. ما باید با نمازخانه اینجوری برخورد کنیم.(اجلاس هفدهم)

بی‌شک دولت محترم و شخص رئیس محترم جمهور می توانند برترین نقش را در این فرآیند منطقی و کارساز، (برنامه ریزی، ارزیابی،تشویق وتنبیه) ایفا کنند. (اجلاس سیزدهم)

۲- همه دستگاههای اجرائی

همه باید در این حرکت بزرگ که شایسته است جهاد نامیده شود، خود را ملتزم و متعهد بدانند علمای دین، روشنفکران، هنرمندان، جوانان، پدران و مادران و همسران، دارندگان منبرها و رسانه ها، نویسندگان، و بیش از همه مسئوولان بخش های حکومتی مانند: وزارت های آموزش و پرورش، علوم و فن آوری، ارشاد، صدا و سیما، سازمانهای تبلیغاتی، مراکز تولید سینمایی، پژوهشگاهها، مدیرانی که نیروی انسانی کلانی در قبضه امر و نهی آنهایند، مانند: نیروهای مسلح، وزارتخانه ها، کارگاهها، دانشگاهها و مدارس، وسایل حمل و نقل و غیراینان هریک به گونه ای می توانند و می باید در این حرکت همگانی سهیم گردند و نقش ویژه خود را بگذراند. (اجلاس یازدهم)

مأموران بخشهای گوناگون دولتی، توصیه ها و دستورهای وزرای محترم درباره نماز را بطور جدی دنبال کنند. همه سطوح و بخش ها در این تلاش مقدس سهیم شوند و سهمی از اجرای آن را نصیب خود کنند. (اجلاس هشتم)

اکنون این سئوال بسیار جّدی و مهم برای اینجانب مطرح است، که مسئولان اجرائی مخاطب این مطالبات با چه حد به وظیفه خود عمل کرده اند. (اجلاس دوازدهم)

اینجانب در پیام نماز سالهای گذشته، توصیه هایی به دست اندرکاران و مسئولان دستگاههای گوناگون درباب نماز کرده ام، بجا است اگر هیئتی از این مجمع نماز درباره آنها به جستجو و فحص پردازد و گزارشی از چگونگی و اندازه تحقق آن خواسته ها فراهم آورد. (اجلاس پنجم)

صداو سیما، آموزش و پرورش، وزارت علوم و سایر مراکز دانشگاهی،وزارت ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، مراکز تولید سینمایی، نیروهای مسلح، مدیریت حمل و نقل و مدیریت های شهری و دیگران، چه اندازه وظیفه ای را که دراین پیام از آنان، خواسته شده است به انجام رسانده اند. (اجلاس دوازدهم)

۳- دانشگاهها ومدارس (دستگاههای متولی آموزش)

در دانشگاهها و دیگر مراکز انسانی انبوه، مسجد می تواند جایگاه امن و صفا باشد، و امام جماعت، غمگساری و راهنمایی و همدلی را در کنار اقامه نماز در آن مهبط رحمت و هدایت الهی به نمازگزاران هدیه کند. مجامع دانشجویی و دانش آموزی در آن صورت، جذابترین مرکز تجمع خود را مسجد دانشگاه و مدرسه خواهند یافت و پایگاه تقوا، پایگاه فعالیت جوانان خواهد شد. (اجلاس یازدهم)

در کلاسهای دروس دینی مدارس و دانشگاهها درس نماز جایگاه خود را بازیابد (اجلاس اول)

ص:۷۴

و سخنان سنجیده و افکار بلند در بازشناسی نماز فراهم و در معرض ذهن و دل دانشجویان و دانش آموزان گذاشته شود. (اجلاس اول)

۴-دستگاههای مرتبط با امور جوانان

در جامعه ی جوان کشور بیش از دیگران باید به نماز اهمیت داد. جوان با نماز دلش روشن میشود، امید پیدا میکند، شادابی روحی پیدا میکند، بهجت پیدا میکند. این حالات بیشتر مال جوانهاست، بیشتر مال موسم جوانی است؛ میتواند لذت ببرد. و اگر خدا به من و شما توفیق بدهد، نمازی بخوانیم که با توجه باشد، خواهیم دید که انسان در هنگام توجه به نماز از نماز سیر نمیشود. انسان وقتی به نماز توجه پیدا کند، آن چنان لذتی پیدا میکند که در هیچ یک از لذائذ مادی این لذت وجود ندارد. این در اثر توجه است. بی توجهی به نماز، کسالت در حال نماز، از خصوصیات منافقین است - نه اینکه حالا هر کسی در حال نماز کسالت داشت، منافق است؛ نه - خدا منافقین را در قرآن معرفی میکند و میگوید اینها را از این بشناس. (اجلاس هفدهم)

این معنا را در جوانها، ترویج کنید. جوانها اگر از حالاـ عادت کنند به نماز خوب، وقتی به سن ماها رسیدند، نماز خوب خواندن برایشان دیگر مشکل نیست.

در سنین ما آدمی که عادت نکرده باشد به نماز خوب، نماز خوب خواندن ممکن است، اما مشکل است. برای آنکه از جوانی عادت کرده به اینکه خوب نماز بخواند؛ یعنی نماز با توجه - نماز خوب معنایش نماز با صدای خوش و قرائت خوب نیست؛ یعنی نمازِ با توجه، با حضور قلب؛ قلبش در محضر پروردگار حاضر باشد؛ از دل و با دل حرف بزند - آن وقت این

سجیه ی او میشود و دیگر برایش زحمت ندارد؛ تا آخر عمر همینجور خوب نماز میخواند. (اجلاس هفدهم)

۵- صدا و سیما

رسانه ها و بخصوص صدا و سیما با شیوه های گوناگون نماز را معرفی و یادآوری کنند. (اجلاس اول)

وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات و صدا و سیما از هنر به ویژه هنر سینما برای نشان دادن گوهر نماز و چهره نمازگزار بهره بگیرند. (اجلاس سوم)

همه‌جا و همیشه در رادیو و تلویزیون، نماز در اولویت گذاشته شود و شوق ایمان و عطش یاد خدا در دلها پدید آید. (اجلاس اول)

نمایش نماز جماعت مهجوری با جمع معدودی آنهم از فرسودگان بی نشاط، ترویج نماز جماعت نیست، همچنان که پخش صدای اذان از رسانه های صوت و تصویر کافی نیست. (اجلاس یازدهم)

هر برنامه ای مزاحم با نماز در اول وقت از سوی دستگاههای مؤثر مانند مراکز رسانه و فرهنگی و مراکز جابجایی مسافران و مراکز کسب و کار برطرف گردد. (اجلاس نهم)

۶- وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات

وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات و صدا و سیما از هنر به ویژه هنر سینما برای نشان دادن گوهر نماز و چهره نمازگزار بهره بگیرند. (اجلاس سوم)

ص:۷۶

۷– نیروهای مسلح

در سربازخانه ها، آموزش نماز و عمل به آن از آنچه هست، جدی تر گرفته شود. (اجلاس ششم)

۸– سازمان تربیت بدنی

مسئولان ورزش کشور، محیط ورزش را با یادآوری و اقامه نماز روح بخشند و در تعیین فقط مسابقات ورزشی، ساعت نماز را فارغ و زمین و زمان را آماده برگزاری نماز کنند. (اجلاس هفتم)

۹– وزارت راه وترابری

برنامه ریزان حرکت رسانه های سفری مانند قطار و هواپیما و غیر آن، حفظ وقت و امکان نماز مسافران را در برنامه ریزی در نظر بگیرند. (اجلاس هفتم)

ص:۷۷

فصل چهارم: نمونه ای ازطرحها و اقدامات

اشاره

ص:۷۹

۱–ضرورت تعیین متصدی و تش کیل مجمعی برای اقامه نماز

تشکیل مجمعی از صاحبنظران برای«اقامه نماز» یکی از شایسته ترین و ضروری ترین کارهایی است که باید در جمهوری اسلامی صورت می گرفت. زیرا بر پا داشتن نماز، نخستین ثمره و نشانه حکومت صالحان است. (اجلاس اول)

البته مقدمه‌ی اول و لازم این است که ما همه‌ی جوان ها و همه‌ی مردم‌مان را با نماز آشنا کنیم و اهمیت نماز را برای این ها شرح بدهیم. این کار متصدی لازم دارد. (اجلاس پانزدهم)

۲–انتشار ترجمه نماز در همه سطوح

لازم است دست اندرکاران، اوراقی شامل ترجمه نماز در همه سطوح، فراهم و میلیون ها نسخه از آن را در همه جا منتشر کنند. به هرکسی باید این امکان را بدهید که معانی کلمات نماز را بفهمد. (اجلاس هشتم)

ص:۸۱

۳- تهیه کتاب، جزوه و نوارهای صوتی و تصویری

کتابها و جزوهها در سطوح مختلف و از دیدگاههای گوناگون به وسیله محققان و عالمان به سلک تحریر در آید و مایه کارهای هنری و ادبی گردد. (اجلاس اول)

احکام فقهی نماز به صورت آسان و روان منتشر شود و جزوه ها و نوارهای صوتی و تصویری مناسب برای فرستادن به میان ملت های دیگر، آماده گردد. (اجلاس ششم)

۴- تهیه جزوه و نوارهای صوتی و تصویری برای سایر ملتها

احکام فقهی نماز به صورت آسان و روان منتشر شود و جزوه ها و نوارهای صوتی و تصویری مناسب برای فرستادن به میان ملت های دیگر، آماده گردد. (اجلاس ششم)

۵-گنجاندن مفهوم، فلسفه، آثار و احکام نماز در کتابهای درسی

نویسندگان کتابهای درسی، رازها و رمزها و درسهای نماز را در کتابهای درسی بگنجانند. (اجلاس سوم)

نویسندگان و گویندگان دینی درباره نماز و مفهوم و فلسفه و هدف و آثار و برکات واحکام آن بگویند و بنویسند. (اجلاس سوم)

در کتابهای درسی دوره های مختلف، به تناسب، فصل فشرده یا گسترده ولی به هر حال، عمیق و متینی در باره نماز گنجانیده شود. (اجلاس چهارم)

ص:۸۲

درکتابهای معارف دانشگاهها و کتب درسی دوره های پیش از دانشگاهها و جزوه های کوچک و قابل فهم، سخنان نغز و پر مغز و مضمون های تازه فراوان در این باره وارد شود. (اجلاس ششم)

۶-بازگو نمودن معارف نماز در سخنرانی ها

در سخنرانی های دینی در مساجد و غیره، بارها و بارها معارف نماز نیز همچون مسائل آن بازگو شود. (اجلاس چهارم)

۷-سخن گفتن از راز ورمز نمازدر برنامه‌های گوناگون صدا وسیما

در صدا وسیما، نماز همچون موضوعی که باید به همه آموخت، تلقی گردد و در برنا مه جداگانه یا در دل برنامه های گوناگون، از آن سخن رود و اعماق و رازها و درسهای آن برای همه مردم بیان گردد. (اجلاس چهارم)

۸-پخش اذان از حنجره اشخاص خوش صدا

اذان از حنجره اشخاص خوش‌صدا در همه‌جا پخش شود و هیچ شهر و محله‌ای محروم از آهنگ اذان نماند. (اجلاس ششم)

۹-پخش اذان درمساجد از طریق بلندگو حتّی در سحرها

همه آحاد جامعه باید سعی کنند که صورت جامعه را یک صورت اسلامی قرار بدهند. من همین جا، خلا اذان در جامعه مان را یادآور بشوم. در این تهران، صدای اذان به گوش انسان نمی رسد. چرا؟ اذان، یک شعار اسلامی است. ما با

اینکه پشت بلندگو، تا دیر وقتی از شب، شعر یا قرآن یا نوحـه بخوانند و مزاحم همسایه ها بشوند، مخالفیم. با چنین چیزی، مقابله هم می کنیم. اما با اینکه صدای اذان، اول ظهر و مغرب و صبح، بخصوص از حنجره ها خارج بشود، صددرصد موافقیم. (بیانات ۲/۳/۱۳۶۹، دیدار با خانواده‌های شهدا و جانبازان شهرهای مختلف)

چرا باید در این شـهربا این عظمت(تهران)، با این همه هیاهوهای گوناگون از اطراف و اکناف، نغمه ی اذان در همه جای شهر شنیـده نشود؟! اذان، علامت مسلمانی است. چه کسی گفته بایـد در پشت بام مساجد یا در مساجـد بزرگ و عمده، حتّی در سحرها - ظهر و شب که جای خود را دارد - از طریق بلندگو اذان نگویند؟ وقت اذان که می شود، باید تهران یکسره صدای اذان باشـد. مگر این جا قبهالاسـلام نیست؟ (بیانات ۱۴/۱۲/ ۱۳۷۰، دیـدار بـا جمعی از روحانیون، ائمه جماعات و وعاظ نقاط مختلف کشور)

۱۰- تهیه فیلمهای سینمایی از واقعیتهای زندگی مردم نمازگزار

جوان های ما هزاران صف جماعت پرشور و حال در سراسر کشور تشکیل می دهند، مردم زیادی از آنان که فیلمهای سینمایی در گزارش واقعیتهای زنـدگی آنان ساخته می شود، اهل نماز و نیاز و تهجّدنـد، حنجره های بسـیاری از روی ایمان و تعبـد در هنگام اذان، صدا به این سـرود معنوی بلند می کنند. گروههای انبوهی در هنگام نماز از کار روزانه دست کشیده به مسجد رو می آورنـد اینها می تواند در ساختهای هنری، چهره زیبا و ترغیب کننده این فریضه نجات بخش را به همه نشان دهد. (اجلاس یازدهم)

ص:۸۴

۱۱- پیش‌بینی جایگاه مناسب برای نمازدرمدارس، دانشگاهها ،کارخانه هاو...

در همه مراکز عمومی: مدارس، دانشگاهها، کارخانه ها، سربازخانه ها، فرودگاهها، ایستگاههای قطار، ادارات دولتی و امثال آن، جایگاههای مناسبی برای نماز پیش بینی شود. (اجلاس اول)

در همه بناهای عمومی و جاهایی که همواره به طبع حال، مردمی در آن گرد می‌آیند مانند فرودگاهها و ایستگاههای قطار و بندرها و عظیمت گاههای خودروهای همگانی و ادارات دولتی و بوستانهای شهری و مانند اینها، نمازخانه ها یا مساجدی بنا کنند . (اجلاس سوم)

۱۲- ساختن فضای مادی و معنوی برای اقامه نماز در بوستان ها وگردشگاهها

همچنین فراهم ساختن فضای مادی و معنوی برای اقامه نماز در بوستان ها وگردشگاهها و نمایشگاهها و امثال آن. (اجلاس یازدهم)

۱۳- غبارروبی شایسته مساجد

مساجد، به شکل شایسته غبارروبی شود. (اجلاس ششم)

۱۴- ساختن مسجد در میان جاده ها

در میان جاده های بیابانی، مسجد به قدر کافی ساخته شود و در شهرهای سر راه در همه بیست و چهار ساعت، مسجد باز و آماده وجود داشته باشد. (اجلاس ششم)

ص:۸۵

۱۵– سهم مسجدسازی و مسجدپردازی در اعتبارات

به مـدیران آموزش و پرورش و علوم یـادآوری می کنم که سـهم مسـجدسازی و مسـجدپردازی بایـد در اعتبارات فعالیت های فوق برنامه، در ردیف اول و بیش از سهم دیگر بخش ها این سر فصل باشد. (اجلاس یازدهم)

۱۶– عدم اعطای مجوز به کارهای مهندسی بزرگ بدون مسجد

همه ی کارهای مهندسـی بزرگ بایستی یک پیوست مسـجد و نمازخانه داشـته باشد. وقتی مترو طراحی میکنیم، برای ایستگاه مـترو، مسـجد در آن ملاـحظه شـود؛ ایسـتگاه قطـار طراحی میکنیم، فرودگـاه طراحی میکنیم، مسـجد در آن حتمـاً دیـده شود. شهرک طراحی میکنیم، مسـجد در مراکز لاـزم که ممکن است بیش از یکی لاـزم باشـد، در او حتمـاً ملاحظه شود. آیا ممکن است مـا یـک شـهرک را طراحی کنیم، خیابـان کشـیِ او را فراموش کنیم؟ میشود شـهرکِ بـدون خیابان؟ با این چشم بایـد به مسـجد نگـاه کرد. شـهرک بـدون مسـجد معنی نـدارد. وقتی انبوه سازان ساختمان میخواهنـد مجوز بگیرنـد برای انبوه سازی و ساختمان بسازنـد، در نقشه ای که ارائه میدهند که مجوز بر اساس او صادر میشود، باید نمازخانه دیده شود. ما باید با نمازخانه اینجوری برخورد کنیم. (اجلاس هفدهم)

۱۷– ساختن مسجد جامع در شهرها و شهر ک های تازه ساز

در شـهرها و شـهرک هـایی که تـازه سـاخته می شود مسـجد جـامع، نخستین بنا و مرکز حقیقی شـهر قرار گرفته و ساخته شود. (اجلاس ششم)

ص:۸۶

۱۸–هجرت هفتگی روحانیون به روستاها

هجرت هفتگی روحـانیون مسـتقر در مراکز نظـامی و غیره به روسـتاهای همسایه این مراکز از توصـیه های پیشـین من است که برآن تأکید می ورزم.(اجلاس یازدهم)

۱۹– اعزام روحانیون در همه شبهای جمعه به روستاها

چه نیکو است که از همه شـهرهایی که در آن حوزه علمیه و طلاب علوم دینی حضور دارند، در همه شبهای جمعه گروههایی به روستاها اعزام شوند. شعار اول این پیام رسانان دین و معنویت، باید اقامه نماز باشد.(اجلاس هشتم)

۲۰– قرار گرفتن فضلای جوان در کنار امام جماعت‌های بی نشاط

امامـان محـترم جمـاعت اگر خـود بر اثر کهولت و غیره نمی تواننـد وظیفه رابطه و انس و راهنمـایی را برای نمـازگزاران بویژه جوانـان فراهم کننـد، در کنـار خود فضـلای جوان و پرنشاط را به کار گیرنـد و آنان در کار با خود شـریک سازنـد. (اجلاس یازدهم)

۲۱– اقامه نماز صبح در مساجد

نماز صبح در مساجد اقامه شود. (اجلاس ششم)

چرا بنده باید بشنوم که در تهران با این عظمت، برای نماز صبح در اول اذان، چندان مسجدی باز نیست و چندان نماز جماعتی برقرار نمی شود؟! مـا بایـد صـبحها و ظهرهـا و شـبها برویم و بـا مردم نمـاز بخوانیم؛ این اوّلی ترین و ضـروری ترین کار ما در مساجد است. (بیانات ۱۴/۱۲ /۱۳۷۰، دیدار با جمعی از روحانیون، ائمه جماعات و وعاظ نقاط مختلف کشور)

ص:۸۷

۲۲– اقامه نماز اول وقت در همه گردهمایی ها

در گردهمایی‌های علمی و فرهنگی و آموزشی و تبلیغی، نماز را در وقت خود همچون الهام بخش صداقت و هدایت به جای آورند. (اجلاس سوم)

۲۳– تنظیم وقت نماز در پروازهای داخلی و خارجی

در پروازهای گوناگون – داخلی، خارجی، دوردست – که وقت نماز را پوشش میدهد، حتماً رعایت مسئله ی نماز بشود. اگر امکان دارد قبل از پرواز و بعد از پرواز، وقت نماز وجود داشته باشد؛ اینجور نباشد که مثلاً فرض بفرمائید از قبل از اذان صبح راه بیفتند و بعد از آفتاب به مقصد برسند؛ نه، برنامه را جوری تنظیم کنند که مردم بتوانند نمازشان را بخوانند؛ یا قبل، یا بعد. اگر امکان ندارد –گاهی ضرورتهائی از لحاظ پروازهای داخلی،خارجی، خطوط هوائی، پیدا میشود که امکان ندارد – در داخل هواپیما امکانات نماز خواندن را فراهم کنند که البته کاملاً میشود قبله را تشخیص داد؛ یعنی خلبانها واردند، میفهمند، میدانند؛ تا افرادی که مایلند در داخل هواپیما نماز بخوانند، بتوانند. البته مسئله ی حرکت قطارها هم به طریق اولی اینجور است. (اجلاس هفدهم)

۲۴– نمازهای جمعه پایگاه جذب و نصیحت و تعلیم

نمازهای جمعه باید پایگاه جذب و نصیحت و تعلیم باشد. امامان محترم جمعه با کمک برگزارکنندگان مراسم نماز، همه سعی خود را در این جهت مبذول دارند. (اجلاس یازدهم)

ص:۸۸

فصل پنجم: سپاس و نیایش

اشاره

ص:۸۹

الف – سپاس و قدردانی

اولاً قلباً و عمیقاً تشکر میکنم از برادران و خواهران عزیزی که متصدی امر ترویج نماز هستند. در همه جا این خوب است و ارزشمند است؛ بخصوص در دانشگاه ها. (اجلاس هفدهم)

خدا را سپاس که محیط عمومی کشور، محیط ذکر و نماز و معنویت است و خدا را سپاس که خیل عظیمی از مردم ما بویژه جوانان با نماز و نیاز پیوند روحی و عاطفی و عقلانی دارند. لیکن این همه باید گام های نهایی شمرده نشودو بیش از گذشته تلاش عالمانه و مدبرانه و نازک اندیشانه در این رویکرد به کار رود. (اجلاس یازدهم)

شما برادران و خواهرانی که به امر نماز همت گماشته اید از این دیدگاه در تدارک بزرگترین خدمت به مردم و کشور خود هستید و بی گمان، ملت ما از معرفت به نماز و عمل به آن بهره های بزرگ در همه عرصه های زندگی خود خواهد برد. (اجلاس ششم)

ص:۹۱

اکنون در سـال، هزاران تلاش گرانبهـا، با اهتمام و کوشـش صادقانه ی آنان، صـرف آن می شود و نمازگزاران بیشتری توفیق نمـاز بـا توجه وتـذکر بیابنـد. انواع فعالیتهـای فرهنگی و هنری و تحقیقی و اجرائی در فهرست طولانی این تلاشـها قرار دارنـد. (اجلاس هشتم)

ثمره کوششـهای هوشـمندانه جمع شما در این چند سال، آن شده است که نماز که مظهر کامل پرستش و نیایش و رازگویی و نیـازجویی و عشـق و ایمـان به محبوب فطری عـالم وجود است، پرتوی درخشـانتر و حضوری برجسـته در ذهن و عمـل جـامعه اسلامی یافته است.

اکنون بحمـدالله در بسـیاری از جاهـایی که جماعت مردم درآن گرد می آینـد و بویژه مراکز گردآیی جوانانماننـد: مـدارس، دانشـگاهها، سربازخانه ها، بوستانها و نیز دانشگاههای دولتی و راهها و غیره، نماز، حاضر و بارز و چشم و دل نواز است. نوشته ها و گفته های بسیار در رسانه ها و در کتاب ها و درس ها و برنامه های هنری و تبلیغی، به نماز می پردازد و ذهن ها و دلهای کسان بیشماری را به این تکلیف شیرین و دل نشین، متمایل می سازد و به گزاردن آن وا می دارد. (اجلاس ششم)

یکی از برکـات انقلاب اسـلامی در سالهـای اخیر آن است که دلهـای پرشور و شوقی را به اهمیت و والائیِ فریضه نماز توجه داده و ترویج روز افزون این

پایه‌ی اساسی دین را، مرکز همت و تلاش آنان ساخته است. (اجلاس هشتم)

اینجـانب وظیفـه خـود می دانـم که از این تلاشـگران مـؤمن که مشـتمل بر مسؤلان عـالی‌رتبه دولـتی، و علمـای معزز دینی، و برجسـتگان فرهنگی و علمی و هنری، و جوانـان پرشور و زنـان و مردان مؤمن از بخش هـای گوناگون اجتماع است، صـمیمانه سپاسگذاری کنم (اجلاس هشتم)

ص:۹۲

اگر نماز را آن گونه که هست بشناسیم، خدا را بر این هدیه ی بزرگ که پیامبرانش به ما داده اند، هزاران بار سپاس خواهیم گفت. (اجلاس شانزدهم)

از همه خدمتگزاران این راه، و دلسوزان امر نماز که با قلم و بیان و مال و آبرو و حضور خود، به اقامه نماز کمک می کنند صمیمانه تشکر می کنم. (اجلاس دهم)

شما بر پا دارندگان این گردهمائی که کوشش ارجمندتان پوشیده نیست، همّت خویش را بر آن بگمارید که نماز را به درستی بشناسانید. این از هر بخشنامه و دستور و فرمانی کارسازتر است. (اجلاس شانزدهم)

لازم می دانم از همه کسانی که این راه را دلسوزانه گشوده و پیموده و برای آینده آن برنامه ریزی کرده اند صمیمانه سپاسگزاری کنم، بویژه از روحانی پرهیزگار و پارسا و پرانگیزه جناب حجه الاسلام قرائتی که حقا در این کار بر گردن همه ما حقی بزرگ دارند رحمت خدا و توجه حضرت بقیه الله ارواحنا فداه را برای ایشان و همگان مسئلت می کنم. (اجلاس یازدهم)

اینجانب ضمن سپاسگزاری از شما که به کار نماز و معرفی اقامه آن پرداخته اید. بار دیگر بر توصیه هایی که در پیامهای گذشته کرده ام تأکید می ورزم. (اجلاس دهم)

ب– نیایش

از خداوند متعال خواهانم که کشور ما و مردم ما را در این فریضه بزرگ مانند بسی کارهای مهم دیگر، الگو و نمونه برتر سازد و ادعیه زاکیه حضرت بقیه‌الله الاعظم (ارواحنا فداه و عجل الله فرجه) را شامل حال ملت وکشور فرماید. (اجلاس چهارم)

ص:۹۳

امیدواریم خداوند متعال توفیق بدهد. کار نماز، کار کوچکی نیست؛ کار بسیار بزرگی است. همه ی دست اندرکاران این کار ان شاءاللّه جزو «و المقیمین الصّلوه» هستند که در قرآن بخصوص «و المقیمین الصّلوه» درباره ی مؤمنان پاک و پاکیزه و خالص اسم آورده شده. ان شاءاللّه همه تان در عداد مقیمین الصّلوه باشید. (اجلاس هفدهم)

از خداوند شکور و رحیم مسئلت می کنم که خدمات شما را به نحو شایسته قبول فرماید و دعای حضرت ولی الله الاعظم ارواحنا فداه را شامل حال شما نماید. (اجلاس هشتم)

خداوند فیض نماز را بیش از پیش بر این ملت مؤمن و نمازگزار، ارزانی فرماید. (اجلاس هفتم)

فضل و توفیق و هدایت الهی و دعای حضرت ولی الله الاعظم ارواحنا فداه را برای شما و همه نمازگزاران مسئلت می کنم. (اجلاس نهم)

خدای متعال کمک کند، توفیق بدهد و همه ی ما را از برکات نماز ان شاءاللّه برخوردار کند. (اجلاس هفدهم)

توفیق همه مسئولان را در این راه ازخداوند متعال مسئلت می کنم.(اجلاس چهاردهم)

در پایان با دعا برای همه شما دست اندرکار مسئله نماز، امیدوارم زحمات شما مقبول الهی و منظور نظر حضرت ولی الله الاعظم (ارواحنا فداه و سلام الله علیه) باشد. (اجلاس پنجم)

ص:۹۴

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹